

2015

Raportul de activitate al Inspecției Sociale

*Regula regulilor și
legea generală a legilor
este ca fiecare să
respecte legile locului
unde se află.*

CHIȘINĂU, 2016

(Michel de Montaigne)

MINISTERUL
MUNCII, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI FAMILIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

ORDIN Nr. 208

din 02.11. 2016

**Cu privire la aprobarea Raportului
de activitate al Inspecției Sociale
pentru anul 2015**

În temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 802 din 28 octombrie 2011 cu privire la instituirea Inspecției Sociale (Publicat : 04.11.2011 în Monitorul Oficial Nr. 187-191 art Nr : 881),

ORDON:

1. Se aprobă Raportul de activitate al Inspecției Sociale pentru anul 2015.
2. Raportul anual de activitate al Inspecției Sociale pentru anul 2015, se va publica în Raportul Social anual și pagina web a Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei.
3. Raportul anual de activitate al Inspecției Sociale pentru anul 2015 se va edita și se va distribui entităților vizate în conținutul Raportului și entităților interesate pentru informare.
4. Controlul asupra executării prezentului ordin mi-l asum.

Ministru

Stela GRIGORAȘ

CUPRINS

Lista abrevierilor	5
Introducere	6
Organizarea și funcțiile Inspecției Sociale	
Structura organizațională	
Misiune. Viziune. Valori. Obiective strategice.	
1. IREGULARITĂȚI ÎN ACORDAREA PRESTATIILOR ȘI SERVICIILOR SOCIALE	
1.1. Aspecte de ordin general.....	11
1.2. Constatări și concluzii rezultate din activitățile de inspectare efectuate în vederea constituirii profilului riscului.....	12
1.2.1. <i>Iregularități legate de statutul de angajat și veniturile provenite din salarizare...</i>	
1.2.2. <i>Iregularități privind statutul ocupațional „realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor” și venitului obținut din activitatea agricolă</i>	
1.2.3. <i>Iregularități legate de nedeclarare a tuturor membrilor familiei sau a modificărilor intervenite în componența familiei</i>	
1.2.4. <i>Iregularități legate de nedeclararea schimbării locului de trai</i>	
1.2.5. <i>Iregularități legate de nedeclarare a veniturilor din compensația pentru transport și a compensației pentru deservirea cu transport a persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor</i>	
1.2.6. <i>Iregularități legate de statutul de student și veniturile din bursă</i>	
1.2.7. <i>Iregularități ce țin de nedeclarare a unor tipuri de venituri de către beneficiari</i>	
1.2.8. <i>Iregularități ce țin de proprietate și caracteristicile locuinței</i>	
1.2.9. <i>Iregularități privind completarea fișei electronice în SIAAS</i>	
1.2.10. <i>Erori legate de schimbul de date cu alte sisteme informaționale</i>	
1.3. Constatări și concluzii rezultate din misiunile de inspecție planificate.....	25
1.4. Monitorizarea implementării recomandărilor de inspecție.....	27
2. INSPECȚIA SERVICIILOR SOCIALE	
2.1. Aspecte de ordin general.....	30
2.2. Constatări și concluzii rezultate din misiunile de inspecție a serviciilor sociale.....	31
2.2.1. <i>Serviciul îngrijire socială la domiciliu</i>	
2.2.2. <i>Serviciul social „Echipă Mobilă”</i>	
2.2.3. <i>Serviciul social ”Asistență personală”</i>	
2.2.4. <i>Serviciul social ”Asistență parentală profesionistă”</i>	
2.2.5. <i>Serviciul social ”Casa de copii de tip familial”</i>	
2.2.6. <i>Serviciul social ”Cantina de ajutor social”</i>	
2.2.7. <i>Servicii de reabilitare/recuperare medicală (balneo- sanatorială)</i>	
2.2.8. <i>Centre - prestatoare de servicii sociale specializate</i>	
2.2.9. <i>Serviciul asistență socială comunitară</i>	
2.2.10. <i>Azil pentru persoane în vârstă și persoane cu dizabilități</i>	
2.3. Nivelul de executare a recomandărilor înaintate de Inspecția Socială în cadrul inspectării serviciilor sociale în anul 2015.....	52
3. SPORIREA EXPERIENȚEI PROFESIONALE ALE PERSONALULUI INSPECȚIEI SOCIALE	

3.1.	Dezvoltarea cadrului metodologic.....	54
3.2.	Dezvoltarea tehnologiilor informaționale.....	55
3.3.	Formarea profesională continuă a inspectorilor sociali.....	56
4.	EFICIENȚA COMUNICĂRII INTERNE ȘI EXTERNE.....	57
5.	RESURSE FINANCIARE ALE INSPECȚIEI SOCIALE.....	58

TABELE:

Tabelul nr. 1.	Realizarea principalelor indicatori de performanță care caracterizează per total activitatea de inspecție.....	11
Tabelul nr. 2.	Datele generalizate privind suma totală inspectată și ponderea care revine iregularităților.....	13
Tabelul nr. 3.	Sinteza generalizată pe tipuri de încălcări.....	14
Tabelul nr.4.	Datele referitor la tipurile de încălcări cu impact financiar constatate la acordarea prestațiilor sociale.....	25
Tabelul nr. 5.	Datele referitor la executarea recomandărilor, inclusiv restituirea sumelor de AS și APRA.....	28
Tabelul nr.6.	Tipul serviciilor sociale inspectate pe parcursul anului 2015.....	31
Tabelul nr. 7.	Datele generalizate privind monitorizarea executării recomandărilor pe tipuri de entități.....	53

FIGURI:

Figura nr. 1.	Valoarea financiară și frecvența iregularităților.....	15
Figura nr. 2.	Cazurile constatate de inspecție pot fi grupate în 4 subtipuri de iregularități.....	17
Figura nr. 3.	Structura recomandărilor înaintate de Inspekția Socială.....	27
Figura nr. 4.	Numărul biletelor balneo-sanatoriale eliberate nelegitim.....	45
Figura nr. 5.	Ponderea recomandărilor înaintate pe tipuri de entități.....	53
Figura nr. 6.	Structura cheltuielilor efective pentru întreținerea Inspekției Sociale.....	58

ANEXE:

Anexa nr.1 (Tabelul nr1).	Informația generalizată pe tipuri de încălcări constatate la acordarea ajutorului social în anul 2015 (în cadrul misiunilor de inspecție în scopul constituirii profilului riscului).....	59
Anexa nr.1 (Tabelul nr2).	Informația generalizată pe tipuri de încălcări constatate la acordarea ajutorului social în anul 2015 (în cadrul misiunilor de inspecție în scopul constituirii profilului riscului).	
Anexa nr.1 (Tabelul nr.3).	Informația generalizată pe tipuri de încălcări constatate la acordarea ajutorului social în anul 2015 (în cadrul misiunilor de inspecție în scopul constituirii profilului riscului).	
Anexa nr. 2 (Tabelul nr.1).	Informație generalizată cu privire la tipurile de iregularități constatate la acordarea ajutorului social în anul 2015_misiuni de inspecție planificate.	
Anexa nr. 2 (Tabelul nr.2).	Informație generalizată cu privire la tipurile de iregularități constatate la acordarea ajutorului social în anul 2015_misiuni de inspecție planificate.	

SUMAR EXECUTIV

Cu prilejul bilanțului anual de activitate a Inspecției Sociale pentru anul 2015, remarc efortul depus de angajați pentru asigurarea continuității procesului de dezvoltare a instituției, implementarea Planului de Dezvoltare Strategică a Inspecției Sociale pentru anii 2015-2017, axat pe sporirea impactului privind depistarea și combaterea fraudei și erorii în procesul de acordare a ajutorului social, ajutorului pentru perioada rece a anului și a serviciilor sociale.

Analiza principalelor indicatori de performanță realizați pe parcursul anului, atestă rezultate bune în activitatea operațională a Inspecției Sociale, în mare parte fiind atinse obiectivele planificate.

A fost un an în care s-au înregistrat succese în activitatea instituției, avându-se în vedere raportarea realizării indicatorului stabilit de către Banca Mondială pentru finanțarea Proiectului „Consolidarea eficacității rețelei de asistență socială”, ca rezultat în bugetul statului fiind debursată suma de 1,0 miln. dolari SUA. Concomitent, în cadrul instituției au continuat activitățile pentru realizarea celui de al doilea indicator, valoarea căruia de asemenea este un 1,0 miln. dolari. În contextul expus se menționează că au fost verificate 1138 cereri de ajutor social pentru constituirea profilului riscului. Măsurile de inspecție au fost desfășurate în toate cele 32 raioane, UTA Găgăuzia și în mun. Chișinău și Bălți, ceea ce a necesitat un efort imens din partea managerilor operaționali ai instituției dar și personalului de inspecție.

Pe parcursul anului au fost desfășurate 9 misiuni de inspecție privind legalitatea acordării ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului, dintre care 7 misiuni s-au efectuat potrivit Planului anual de activitate, iar 2 misiuni fiind inopinate. În total, au fost supuse procedurilor și tehnicilor de inspecție 4,1 mii cereri de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului. Rata de depistare a cererilor cu iregularități din numărul total al cererilor verificate a fost una destul de semnificativă, constituind 36,9%, sau depășind de 3,5 ori indicatorul respectiv pentru perioada anterioară.

În total, au fost constatate iregularități (fraudă și eroare), în valoare de 1 011,6 mii lei, dintre care 735,9 mii lei s-au produs din vina beneficiarilor, astfel suma respectivă fiind recomandată spre restituire. % sumei fraudei și erorii propuse spre restituire din suma totală supusă inspecției a constituit 6,3%, sau cu 0,3 puncte procentuale mai mult de cât indicatorul planificat. Schimbarea instituției financiare, prin intermediul căroră se achitau plățile sociale, precum și existența unor probleme legate de mecanismul de restituire a AS și APRA, a periclitat acest proces, fiind asigurată restituirea la conturile CNAS doar a sumei de 50,0 mii lei, sau ceea ce constituie 6,8 % din suma totală achitată ilegal. Procesul de restituire a acestor sume a luat amploare pe parcursul anului curent.

Progresele înregistrate în procesul de inspectare a ajutorului AS și APRA s-au datorat și suportului acordat de Banca Mondială, prin intermediul Proiectului „Consolidarea eficacității rețelei de asistență socială” și se referă la îmbunătățirea proceselor de sprijin a funcției de control prin implementarea tehnologiilor informaționale, dar și a suportului acordat la perfecționarea metodelor și instrumentelor de inspecție. Dezvoltarea și punerea în funcție a modului Inspecției Sociale integrat în SIAAS, a asigurat automatizarea business-proceselor aferente controlului asupra legalității acordării beneficiarilor a ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului, ceea ce implicit a redus bugetul de timp și a resurselor necesare în vederea realizării atribuțiilor pe domeniul respectiv de competență.

În perioada anului 2015, inspecția Socială a efectuat 9 misiuni de inspecție asupra modului de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează acordarea serviciilor sociale, sau ceea ce constituie 82% din activitățile planificate pentru perioada de raportare. În

rezultatul misiunilor de inspecție s-au aprobat: 6 rapoarte de inspecție generalizate per raion și 67 rapoarte individuale de inspecție pe fiecare serviciu social prestat, sau entitate prestatoare de servicii sociale. Rezultatele controalelor efectuate denotă că în procesul de acordare a serviciilor sociale se admit multiple încălcări ale cadrului legal-normativ în toate etapele managementului de caz, nefiind înregistrate careva tendințe pozitive de diminuare a numărului de nereguli constatate, ceea ce denotă o disciplină managerială precară în cadrul secțiilor/direcțiilor teritoriale de asistență socială. În rezultatul încălcărilor grave ale legislației la acordarea serviciilor sociale au fost cauzate prejudicii bugetului public național în sumă totală de 1 364,5 mii lei.

În contextul neregulilor depistate Inspecția Socială a formulat și înaintat entităților inspectate 269 recomandări referitor la conformarea cerințelor managementului instituțional la rigorile cadrului legislativ privind acordarea serviciilor sociale, precum și dispusă recuperarea prejudiciului din contul persoanelor care se fac vinovate de admiterea acestuia. Din numărul total al recomandărilor, la situația din 01.01.2016, s-a asigurat implementarea doar a 74 recomandări sau ceea ce reprezintă 18,2%, concomitent fiind executate parțial 31 recomandări (11,5%). Prin urmare, au rămas neexecutate 193 de recomandări, 71,7 % din numărul total al acestora, fiind asigurată restituirea doar a sumei de 17,8 mii lei din prejudiciul cauzat statului la acordarea serviciilor sociale.

Având în vedere că, pe parcursul anului s-a înregistrat un nivel înalt de fluctuație a cadrelor, disponibilizându-se circa 70% din personalul cu atribuții de inspecție, un obiectiv primordial în activitatea instituției a fost dezvoltarea competenței profesionale a noilor angajați a Inspecției Sociale. Instruirea și dezvoltarea personalului ne-a ajutat să realizăm sarcinile puse în fața instituției, să devenim o instituție deschisă pentru cooperare cu entitățile inspectate, dar și o încredere mai mare din partea societății în lucrul efectuat de angajații Inspecției privind depistarea și combaterea iregularităților în procesul de acordare a ajutorului social, ajutorului pentru perioada rece a anului și a serviciilor sociale.

De rînd cu evaluarea succeselor înregistrate de Inspecția Socială, maturizarea acesteia ca instituție publică, ne permite să evaluăm și punctele slabe în activitatea pe care o desfășurăm, riscurile care ne amenință buna funcționare, precum și identificăm căile de remediere a acestora. Desigur, că depășim problemele cu care ne confruntăm și grație MMPSF care intervine cu soluții oportune întru soluționarea acestora.

Inspecția Socială își exprimă convingerea că constatările, concluziile și recomandările din prezentul Raport vor fi relevante pentru toți actorii implicați în sistemul de asistență socială și, îndeosebi, pentru structurile teritoriale de asistență socială, nemijlocit responsabile de procesul privind stabilirea și acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului, dar și pentru entitățile responsabile de prestarea serviciilor sociale.

Angela Chirilov

Șefa Inspecției Sociale

LISTA ABREVIERILOR

MMPSF	Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei
IS	Inspekția Socială
CNAS	Casa Națională de Asigurări Sociale
DASPF	Direcția de Asistență Socială și Protecție a Familiei
DPSPS UTA Găgăuzia	Direcția Principală a Sănătății și Protecție Socială UTA Găgăuzia
PCERAS	Proiectul „Consolidarea Eficacității Rețelei de Asistență Socială”
DGAS	Direcția Generală de Asistență Socială
DMPDC	Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ATOFM	Agenția Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă
AAPL	Autoritățile Administrației Publice Locale
CCTF	Casa de Copii de Tip Familial
APP	Serviciul de Asistență Parentală Profesionistă
SÎSD	Serviciul de Îngrijire Socială la Domiciliu
SASC	Serviciul de Asistență Socială Comunitară
BASS	Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat
SIAAS	Sistemul Informațional Automatizat Asistența Socială
TI	Tehnologii Informaționale
AS	Ajutorul Social
APRA	Ajutorul pentru perioada rece a anului

INTRODUCERE

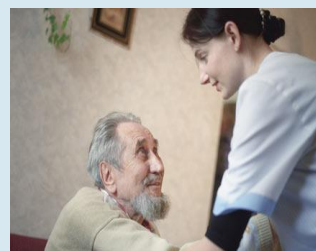
1. Organizarea și funcțiile Inspecției Sociale

Inspecția Socială este autoritate a administrației publice din subordinea MMPSF, își desfășoară activitatea potrivit Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 802 din 28 octombrie 2011, adoptată în conformitate cu prevederile Legii asistenței sociale nr. 547 din 25 decembrie 2003, Legii nr. 133-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la ajutorul social și Legii nr. 123 din 18 iunie 2010 cu privire la serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare.

Misiunea Inspecției Sociale este de a inspecta modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează acordarea ajutorului social, ajutorului pentru perioada rece a anului și a serviciilor sociale.

DOMENIILE DE INSPECTARE ALE INSPECȚIEI SOCIALE

I. STABILIREA ȘI ACORDAREA SERVICIILOR SOCIALE

II. STABILIREA ȘI ACORDAREA AJUTORULUI SOCIAL ȘI AJUTORULUI PENTRU PERIOADA RECE A ANULUI.

ARIA DE ACȚIUNE A INSPECȚIEI SOCIALE

- Autoritățile publice centrale și locale cu atribuții în domeniile asistenței sociale;
- Persoanele fizice și juridice cu atribuții și responsabilități în domeniul asistenței sociale;
- Prestatorii de servicii sociale, publice și private.

FUNCȚIILE INSPECȚIEI SOCIALE

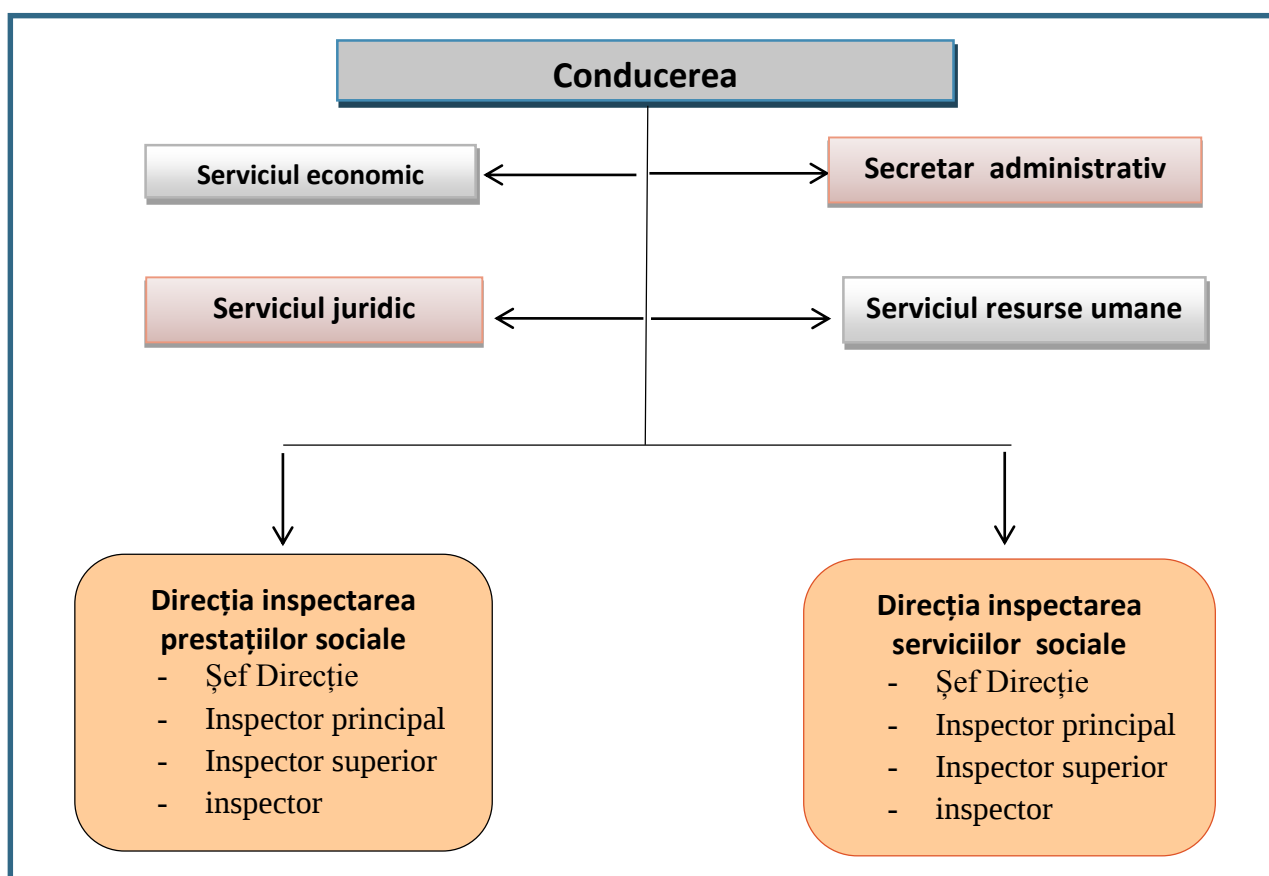
Inspectare	- asigură exercitarea inspecției asupra implementării prevederilor actelor normative referitoare la acordarea ajutorului social, ajutorului pentru perioada rece a anului și a serviciilor sociale acordate de către prestatorii de servicii sociale, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare; - depistează și constată încălcările prevederilor legale din domeniul supus inspecției și informează organele competente; - întocmește rapoartele scrise în care se consemnează constatările misiunii de control efectuate, recomandările de îmbunătățire a activității, propunerile de aplicare a măsurilor legale, precum și perioada în care abaterile constatate urmează a fi remediate.
Comunicare	- asigură comunicarea cu autoritățile publice centrale și locale și cu persoanele fizice sau prestatorii de servicii sociale; - elaborează strategia de comunicare internă și externă privind activitățile specifice inspecției; - comunică entităților supuse inspecției rezultatele controlului atât pentru informarea acestora, cât și pentru formularea de observații și propuneri; - transmite spre aprobare Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei raportul anual de activitate, publică în Raportul Social Anual și pagina Web a Ministerului informația privind rezultatele activității; - realizează, în caz de necesitate, conform legislației, schimbul de informații cu alte instituții naționale și internaționale cu atribuții în domeniu, sau după caz, cu reprezentanți ai societății civile, în vederea creșterii eficienței și eficacității activității de inspecție; - desfășoară orice alte activități care contribuie la promovarea imaginii instituției
Reprezentare	- asigură reprezentarea pe plan intern și extern în domeniul său de activitate; - participă, în limita posibilităților, la implementarea unor proiecte naționale sau internaționale în domeniul său de competență, conform legislației; - asigură apărarea și reprezentarea intereselor proprii în instituțiile de contencios administrative și în instanțe judecătorești competente, potrivit legii; - reprezintă și, după caz, își apără interesele patrimoniale în relațiile cu terții.

2. Structura organizațională

Inspecția este condusă de șeful Inspecției. Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale conducerii Inspecției se face, în condițiile legii, de către ministrul muncii, protecției sociale și familiei.

Efectivul-limită al Inspecției Sociale este în număr de 25 unități, fiind aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 802 din 28.10.2011.

Organigrama Inspecției Sociale

Notă: Organigrama Inspecției Sociale a fost modificată în anul 2016

Structura personalului Inspecției Sociale, pe perioada raportată s-a prezentat în felul următor:

- conducerea – 1 persoană;
- serviciul economic - 1 persoană ;
- serviciul juridic - 1 persoană;
- serviciul resurse umane - 1 persoană;
- direcția inspecția prestațiilor sociale - 9 persoane;
- direcția inspecția serviciilor sociale - 8 persoane;
- personalul tehnic - 4 persoane.

Pe parcursul anului 2015, la inspectarea prestațiilor sociale au fost antrenați 8 angajați din Direcția inspecția prestațiilor sociale, iar un alt colaborator din această subdiviziune are atribuții de monitorizare a implementării recomandărilor înaintate de Inspecția Socială. Șeful Direcției a exercitat atât activități de inspectare, cât și de coordonare și monitorizare a activităților desfășurate de subalterni.

Cât privește inspecția serviciilor sociale a fost realizată de 8 colaboratori din Direcția inspecția serviciilor sociale, inclusiv șeful Direcției, care are atribuții similare celor menționate mai sus.

3. Misiune. Viziune. Valori. Obiective strategice.

În anul 2015, managementul strategic al Inspecției Sociale a fost direcționat pe crearea unei instituții publice eficiente, credibile, transparente și deschise în relația sa cu entitățile care le supune inspecției, ținta strategiei fiind axată pe:

Misiune

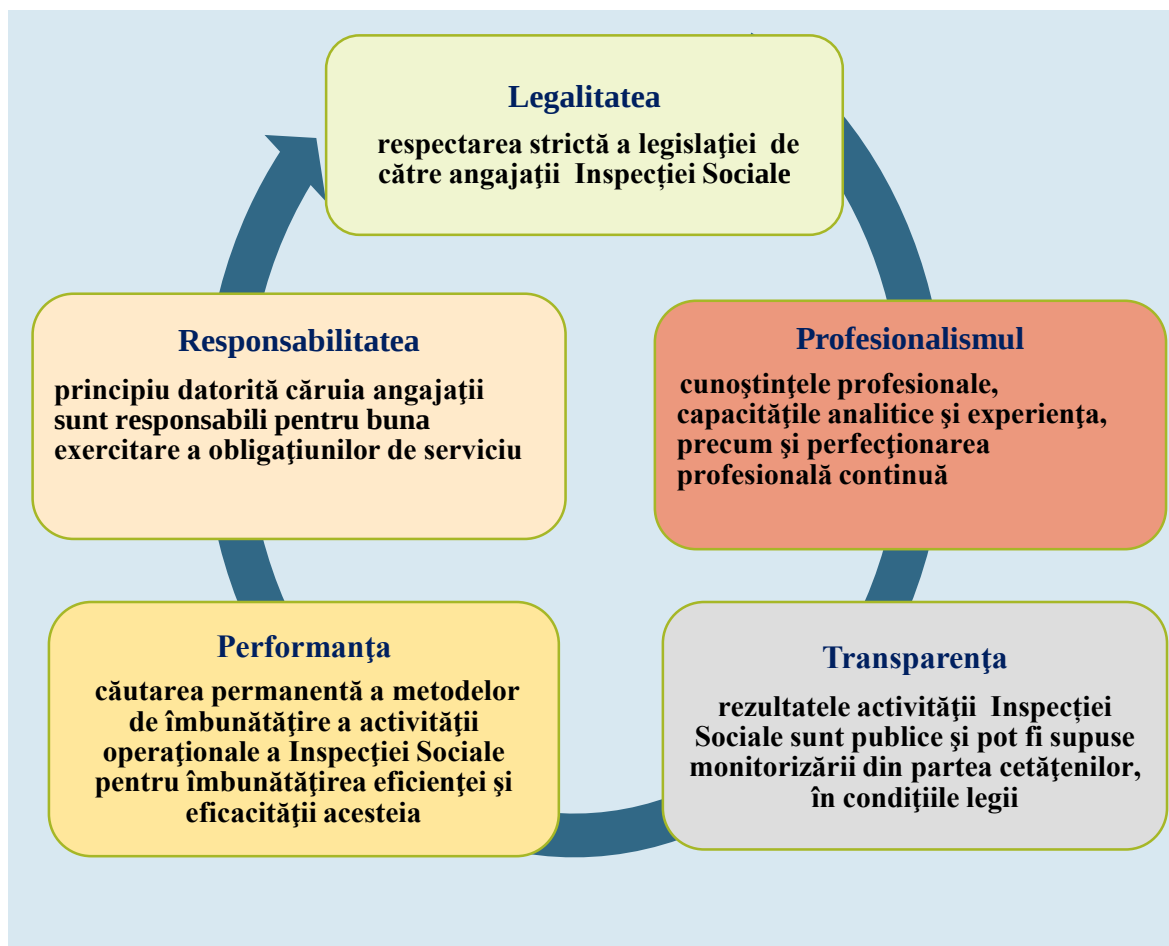
Misiunea Inspecției Sociale este clar articulată în Regulamentul de funcționare al instituției. Astfel, Inspecția Socială este responsabilă de a determina dacă instituțiile statului, persoanele juridice și persoanele fizice cu atribuții și responsabilități în procesul de acordare a ajutorului social, ajutorului pentru perioada rece anului și a serviciilor sociale se conformează la reglementările cadrului legislativ în domeniul vizat.

Viziune

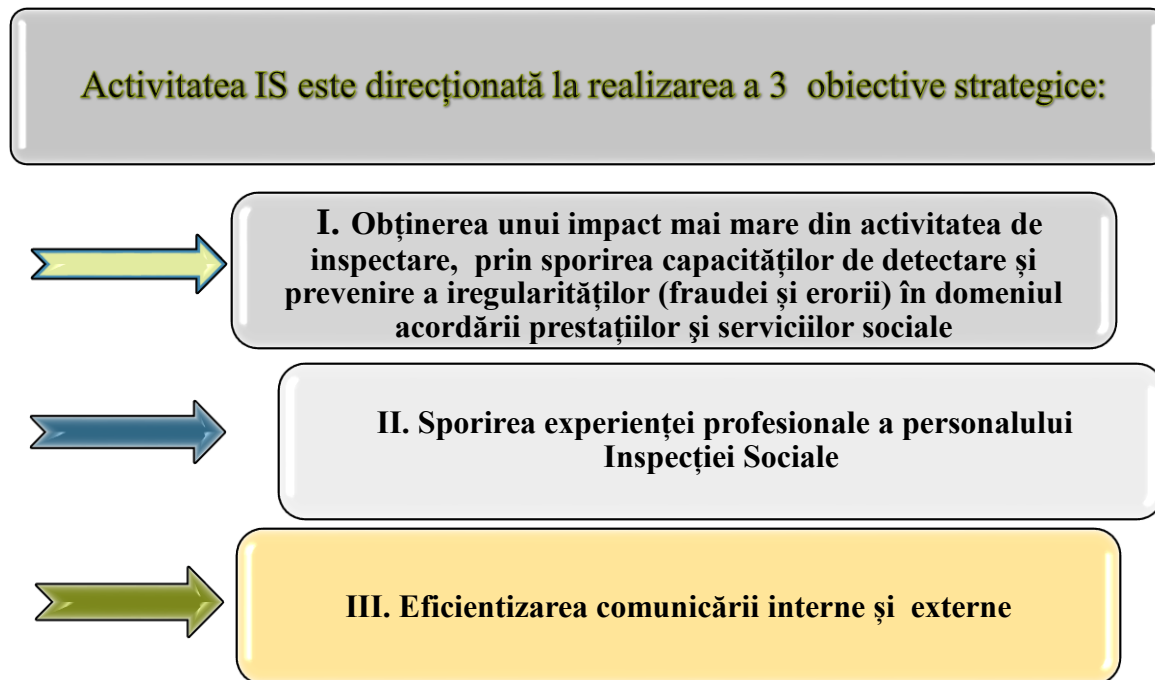
Inspecția Socială este permanent preocupată de a-și aduce aportul la construirea unui sistem de protecție socială performant, eficient și transparent, contribuind la minimizarea încălcărilor care se comit în procesul de acordare a prestațiilor și serviciilor sociale, pentru a spori gradul de satisfacție și de încredere al beneficiarilor de asistență socială. Prin urmare „**Viziunea Inspecției Sociale constă în asigurarea faptului că asistența socială este prestată persoanelor potrivite, la momentul potrivit.**”

Valori

Valorile Inspecției Sociale constituie elemente - cheie care urmează a fi respectate în desfășurarea activităților de inspecție, direcționând activitatea angajaților spre legalitate, performanță, un profesionalism mai mare în desfășurarea activităților de inspectare.

Obiective strategice

1. INSPECȚIA AJUTORULUI SOCIAL ȘI AJUTORULUI PENTRU PERIOADA RECE A ANULUI

1.1 Aspecte de ordin general

În perioada raportată activitatea Inspecției Sociale pe domeniul de inspectare a prestațiilor a fost direcționată pentru executarea Planului anual de activitate, care încorporează obiectivele operaționale acțiuni/subacțiuni, indicatori de performanță, armonizați întru realizarea obiectivului strategic menționat.

Unul din principalele obiective operaționale planificate pentru realizare de către Inspecția Socială a ținut de verificarea a 1,0 mii cereri de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, în vederea constituirii profilului riscului pe tipuri de beneficiari. Realizarea acestui obiectiv de către Inspecția Socială a fost definită și ca acțiune obligatorie realizării primei etape a indicatorului legat de debursare (ILD), stabilit de către Banca Mondială pentru finanțarea Proiectului „Consolidarea eficacității rețelei de asistență socială”.

Tot pe domeniul respectiv de competență, Inspecția Socială a realizat 9 misiuni de inspecție asupra aplicării corecte a legilor cu privire la stabilirea și acordarea ajutorului social și/sau ajutorului pentru perioada rece a anului, dintre care s-au efectuat 7 misiuni de inspecție planificate și 2 misiuni inopinate.

Realizarea principalelor indicatori de performanță care caracterizează per total activitatea de inspecție se prezintă în tabelul nr.1

Tabelul nr.1

Indicatori de performanță	Planificat	Realizat	Devieri (+;-)
Nr. de cereri examinate (mii cereri)	20,0	23.3	+3.3
Nr. cererilor supuse procedurilor de inspecție (mii cereri)	-	4.1	-
% cererilor constatate cu iregularități din numărul total de cereri examinate	15	12.3	-2.7
% cererilor constatate cu iregularități cu impact financiar (fraudă și eroare) din numărul total de cereri supuse procedurilor și tehnicilor de inspecție	15	36.9	+21.9
Nr.de vizite efectuate la domiciliu	1000	1756	+756
% sumei fraudei și erorii propuse spre restituire din suma totală supusă inspecției	6	3.3	-2.7

Datele din tabel relevă că în cadrul misiunilor de inspecție (inclusiv inspecțiile efectuate în vederea constituirii profilului riscului) au fost supuse examinării 23,3 mii cereri de ajutor social, sau ceea

ce constituie 116,5% față de numărul planificat. Din numărul total de cereri examinate, eșantionul¹ asupra cărora s-au aplicat integral procedurile și tehnicile de inspecție a constituit 4,1 mii cereri de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului.

Analiza datelor expuse în tabel denotă că procentul cererilor constatate cu iregularități (fraudă și eroare) din numărul total de cereri examinate a fost sub nivelul planificat, constituind 12,3 la sută, sau cu 2,7 puncte procentuale mai puțin de cât s-a planificat.

Concomitent, % cererilor depistate cu iregularități din numărul total al cererilor supuse procedurilor și tehnicilor de inspecție a fost unul destul de semnificativ, fiind la nivel de 36,9 %, fapt care s-a datorat selectării pentru inspectare a unui eșantion de cereri cu risc sporit de fraudă/eroare, precum și aplicarea unei noi metodologii în procesul de inspectare a prestațiilor sociale. Cele menționate denotă că performanța activității de inspecție sporește în cazurile efectuării unor inspecții ținute asupra cererilor selectate potrivit unor criterii de risc.

În vederea verificării autenticității informației incluse în cererile beneficiarilor, în cadrul inspecțiilor s-au efectuat vizite la domiciliu, acest indicator fiind realizat la nivel de 175,6 % față de cel planificat. Situația respectivă a fost condiționată de faptul că unul din criteriile utilizate la selectarea cererilor pentru inspecțiile efectuate în vederea constituirii profilului riscului a fost ca cererile să fie active (în plată), la toți beneficiarii respectivi efectuându-se vizite la domiciliu.

Concluzionând cele expuse mai sus, se menționează că Inspekția Socială a realizat în mare parte indicatorii planificați, ceea ce denotă tendințe pozitive în asigurarea performanței activității instituției, dar totuși există și rezerve referitor la dezvoltarea și modernizarea instrumentelor de inspecție, care ar asigura un impact financiar mai mare în depistarea fraudelor/erorilor la acordarea AS și APRA.

1.2 Constatări și concluzii rezultate din activitățile de inspectare efectuate în vederea constituirii profilului riscului

Verificările desfășurate, în cadrul misiunilor de inspectare în vederea constituirii profilului riscului au cuprins direcțiile/secțiile de asistență socială din 32 raioane, UTA Găgăuzia și din municipiile Chișinău și Bălți. Fiind aplicate criterii predefinite, eșantionat s-au selectat din fiecare UTA câte 4 APL, din care fiind verificate a câte 7 cereri, sau respectiv 30-31 cereri din fiecare raion.

La DASPF din UTA Găgăuzia și din municipiile Chișinău și Bălți au fost supuse inspectării a câte 50 cereri. În total, au fost inspectate **1138 cereri** de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, care erau în plată la data verificării lor.

Una din procedurile obligatorii aplicate în cadrul inspectării acestora a fost efectuarea vizitei la domiciliul familiei beneficiare de ajutor social și APRA.

Acțiunile de control s-au desfășurat în conformitate cu procedurile și tehnicile de inspecție prestabilite în „Ghidul privind metode, proceduri și tehnici de inspectare a prestațiilor sociale”, probele de inspecție fiind procesate și înregistrate în SIAAS – modulul Inspekției Sociale.

¹ Eșantionul a fost selectat în baza raționamentului profesional fiind constituit din cereri cu risc sporit de fraudă/eroare

Potrivit datelor Inspecției Sociale, din cele **1138 cereri** supuse procedurilor și tehnicilor de inspecție, în **724 cereri** au fost constatate iregularități cu impact financiar, astfel, rata de depistare a iregularităților asociate prestațiilor sociale a constituit **63,6%**. Suma totală a încălcărilor a însumat **681,0 mii lei**, ceea ce constituie **7,6 %** din suma totală achitată pe cererile respective.

82,4 % (561,2 mii lei) din suma totală a iregularităților s-a comis din cauza prezentării de către beneficiari a unor informații incomplete, greșite sau al neinformării despre schimbările ce au intervenit în structura veniturilor, fapt ce a influențat cuantumul ajutorului social și/sau acordarea dreptului la ajutor pentru perioada rece a anului.

În așa mod, în conformitate cu prevederile legale, Inspecția Socială a înaintat recomandări către DASPF privind asigurarea restituirii de la beneficiari a sumei indicate. Concomitent s-au dispus măsuri de încetare a plăților pentru **229** cereri de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului.

În rest **17,6%** din suma achitată nelegal, sau **119,8 mii lei** însumează cazurile de fraudă/eroare admise de către asistenții sociali comunitari, urmare aplicării incorecte a prevederilor legale în procesul de stabilire a prestațiilor, introducerea incorectă a unor informații în SIAAS, sau legate de schimbul defectuos de date prin intermediul SIAAS.

Datele generalizate privind suma totală inspectată și ponderea care revine iregularităților este expusă în tabelul nr. 2.

Tabelul nr. 2

Suma totală de AS și APRA achitată de DASPF pe cererile inspectate (lei)	Suma totală a neregulilor constatate lei	% neregulilor din suma totală achitată	Suma totală propusă spre restituire lei	% sumei propuse spre restituire din suma totală acordată	Erori administrative	% sumei erorilor administrative din suma totală acordată
8950668	681029	7.6	561217	6.3	119812	1.3

În total, pe cele 724 cereri au fost constatate 1306 iregularități, sau în mediu pe o cerere s-au depistat 1-2 nereguli. (Datele generalizate referitor la neregularități sunt expuse în Anexa nr.1, Tabelul nr.1, Anexa nr.1, Tabelul nr.2, Anexa nr.1, Tabelul nr.3).

Sinteza generalizată pe tipuri de încălcări este prezentată în Tabelul nr. 3

Tabelul nr. 3

N/o	Tipul iregularității	nr. de iregul.	suma totală a iregul. (lei)	frecvența %	ponderea în suma totală %
1.	Confirmarea statutului de angajat și a veniturilor provenite din salarizare	71	195.0	5.4	28.6
2.	Confirmarea statutului de „angajat care realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor” și venitul obținut din activitatea agricolă	236	125.4	18.1	18.4
3.	Confirmarea statutului de „angajat care realizează venituri din activitatea de antreprenoriat	3	10.7	0.2	1.6
4.	Confirmarea statutului de student și veniturile familiei din bursă	12	20.4	0.9	3.0
5.	Nedeclararea tuturor veniturilor de către solicitant	5	4.2	0.4	0.6
6.	Compensația pentru transport și a compensațiilor pentru deservirea cu transport a persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor	348	47.0	26.6	6.9
7.	Nedeclararea tuturor membrilor familiei sau a modificărilor intervenite în componența familiei	93	183.3	7.1	26.9
8.	Nedeclararea modificărilor privind proprietatea și caracteristicile locuinței	176	16.3	13.5	2.4
9.	Schimbarea locului de trai a beneficiarului	43	35.4	3.3	5.2
10.	Completarea greșită a fișei electronice de către asistentul social	52	5.2	4.0	0.8
11.	Erori în SIAAS	267	38.1	20.5	5.6
	Total	1306	681.0	100.0	100.0

1.2.1 Iregularități legate de statutul de angajat și veniturile provenite din salarizare

Datele din tabelul nr.2 denotă că structural o pondere semnificativă (**71 cazuri** în valoare de **195,0 mii lei**) revine iregularităților ce țin de lipsa statutului de angajat a solicitantului sau altui membru al familiei beneficiare de AS și APRA, declarării incorecte a veniturilor din salarizare, sau a nedeclarării modificării veniturilor. Urmare analizei frecvenței iregularităților și impactului financiar al acestora se definesc 3 subtipuri de iregularități, după cum urmează:

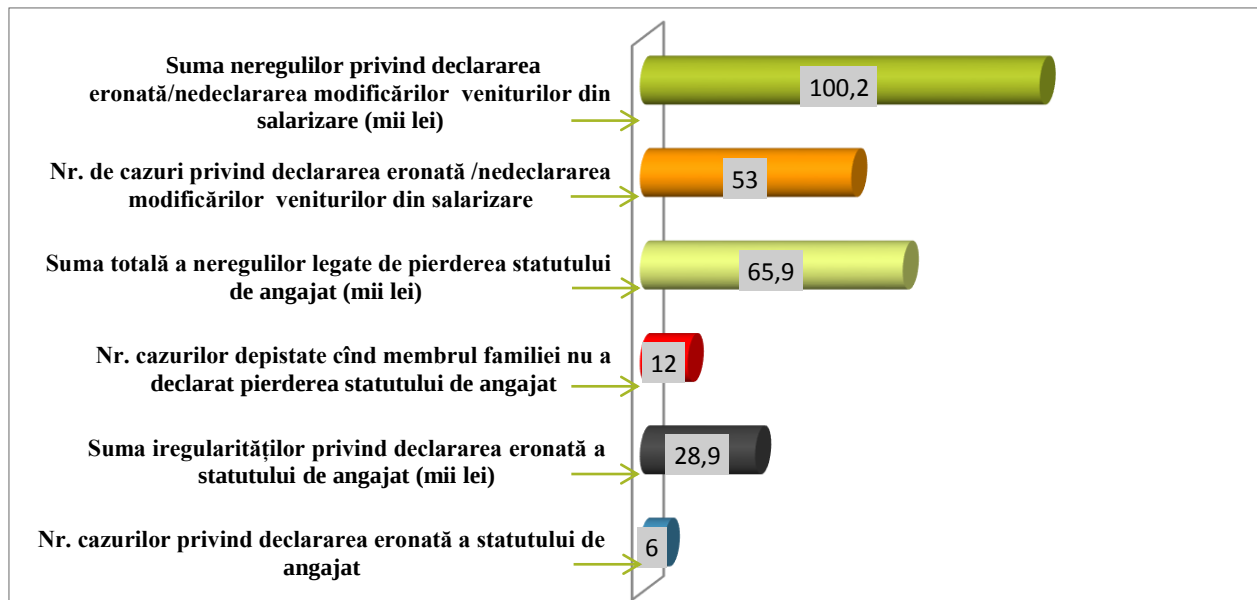
a) Membrii familiei nu dețineau statutul de angajat la data stabilirii ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului;

b) Membrii familiei nu au declarat pierderea statutului de angajat;

c) Declararea eronată/nedeclararea modificărilor intervenite în veniturile obținute din salarizare.

Valoarea financiară și frecvența iregularităților sus-menționate este expusă în următoarea figură:

Figura nr.1

Analiza datelor din diagramă relevă că cele mai frecvente încălcări (53 cazuri, sau 74,6% din numărul total) se referă la declararea incorectă a veniturilor din salarizare, sau la nedeclararea modificărilor veniturilor salariale intervenite pe parcursul perioadei de plată a AS și APRA. Potrivit prevederilor pct.41 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, „solicitantul ajutorului social are obligația să comunice în scris reprezentantului direcției/secției asistență socială și protecție a familiei orice modificare intervenită în informația declarată inițial în cererea de acordare a ajutorului social, în termen de 10 zile de la data la care a intervenit modificarea”. Prin urmare, în cazurile modificării veniturilor salariale a membrilor familiei, solicitantul/beneficiarul are obligația să comunice modificările intervenite reprezentanților structurilor teritoriale de asistență socială, prin prezentarea lunară a certificatului de salariu, ceea ce de fapt nu s-a realizat, astfel această cerință fiind neglijată. În consecință, au fost admise erori/fraude la achitarea AS și APRA în valoare totală de 100,6 mii lei.

Un alt subtip de iregularitate (stabilite 12 cazuri în valoare de 65,9 mii lei) este că solicitantul/beneficiarul nu a comunicat despre disponibilizarea de la locul de muncă și pierderea statutului de „angajat” a membrilor familiei, prin urmare familia devenind neeligibilă pentru acordarea AS și APRA.

La fel, în cadrul misiunilor de inspecție au fost constatate 6 cazuri în valoare de 28,8 mii lei, când la data stabilirii dreptului la AS și APRA membrii familiei nu dețineau statutul de „angajat”, dat fiind că:

- aveau calitatea de prestator de servicii, și nu se încadrau în statutul ocupațional respectiv;
- au fost prezentate certificate care nu includeau informația relevantă referitor la confirmarea deținerii statutului.

Cauzele iregularităților:

Inspecția Socială relevă faptul că încălcările menționate mai sus au fost cauzate de:

a) superficialitate în examinarea de către asistenții sociali a certificatelor de salariu, anexate la cererile de AS și APRA, document care nu corespundea cerințelor prestabilite, sau nu conținea date referitoare la temeiul legal pentru salariul ”0” indicat în certificat.

b) lipsa unei comunicări eficiente între asistentul social cu beneficiarii, care să asigure informarea celor din urmă cu privire la toate rigorile și responsabilitățile pentru declararea incorectă a statutului de angajat, a veniturilor, precum și a nedeclarării modificărilor intervenite pe parcursul perioadei de plată;

c) dificultăți referitor la respectarea de către beneficiari a normei regulamentare privind declararea lunară a veniturilor, prin depunerea unei noi cereri de AS și APRA, având în vedere că aceștia urmează să solicite lunar de la angajator eliberarea certificatului de salariu.

Inspecția Socială propune următoarele măsuri de remediere a iregularităților constatate:

Recomandări responsabililor din cadrul DASPF :

a) Să asigure verificarea și corespunderea certificatului de salariu anexat la cererea de solicitare a AS și APRA la rigorile stipulate în Ghidul asistentului social, în aspectul de ține de conținutul documentului și acceptarea salariului ”0”;

b) Să intensifice rolul specialistului pentru administrarea AS și APRA în procesul de verificare a documentelor prezentate de către solicitant pentru stabilirea prestației sociale;

c) Să asigure o comunicare eficientă între asistenții sociali și beneficiari privind promovarea mesajelor referitoare la descurajarea cazurilor de iregularități.

Propuneri către MMPSF:

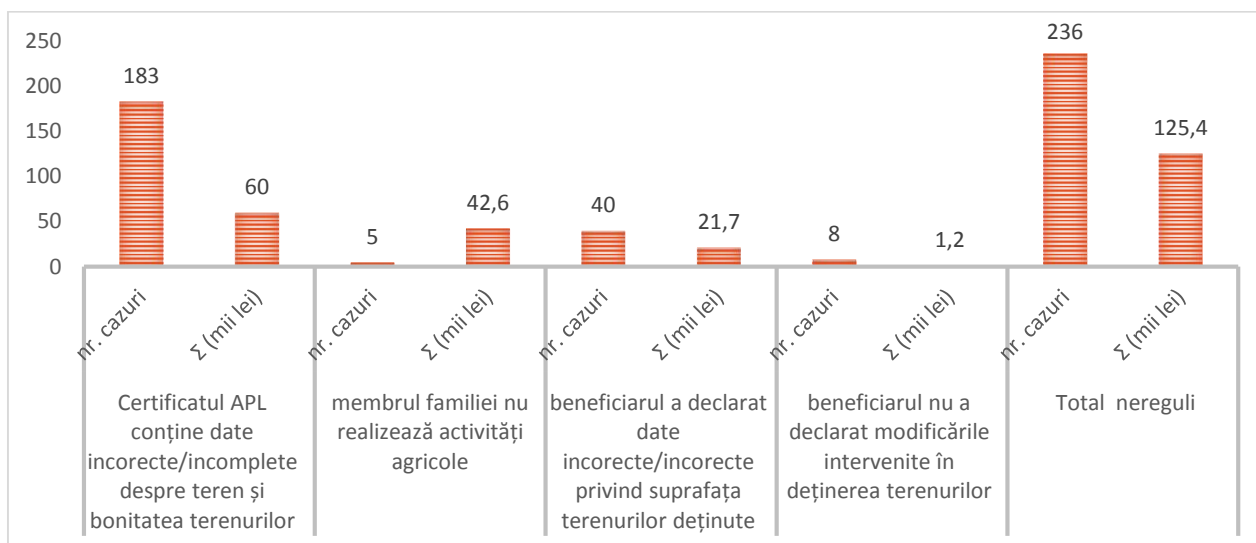
a). Să examineze oportunitatea modificării Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social prin introducerea unei norme de declarare semestrială a venitului salarial.

1.2.2 Iregularități privind statutul ocupațional „realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor” și venitului obținut din activitatea agricolă

Un alt tip de iregularitate semnificativ atât prin numărul de cazuri stabilite, cât și prin valoarea financiară, se referă la statutul ocupațional „realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor” și a venitului obținut din activitatea agricolă. Astfel, în cadrul misiunilor de inspecție au fost constatate în total 236 cazuri de încălcare a normelor prudenciale referitor la acest tip de iregularitate, sau ceea ce constituie 19.2 % din numărul total de iregularități stabilite. Valoarea totală a neregulilor a însumat 125,4 mii lei.

Cazurile constatate de inspecție pot fi grupate în 4 subtipuri de iregularități care sunt expuse în următoarea figură:

Figura nr.2

Notă : Σ (mii lei) - constituie valoarea neregulilor pe subtipuri

Conform datelor din diagramă, ponderea revine cazurilor de iregularități cauzate de către Primării, prin eliberarea certificatelor care conțin date incorecte/incomplete privind suprafața și bonitatea terenului deținut de familia beneficiară de AS și APRA. Astfel, în cadrul misiunilor de inspecție fiind verificate datele din Registrul funciar deținut de Primărie, care cuprinde evidența juridică a terenurilor aflate în proprietatea sau folosința locuitorilor comunei/satului respectiv au fost depistate 183 cazuri în care datele din certificatul eliberat de Primărie erau deferite decât cele reflectate în Registru. Utilizarea datelor incorecte la calcularea veniturilor din activitatea agricolă pentru familiile beneficiare de prestații sociale, a condus la comiterea fraudelor/erorilor în sumă totală de 60,0 mii lei.

Un număr semnificativ de erori (fraude) au fost admise și de către beneficiarii prestațiilor sociale. Astfel, se atestă că solicitanții/ beneficiarii au indicat în cerere alte date decât cele stipulate în certificatul eliberat de APL, sau au denaturat datele referitor la statutul terenului, terenul din extravilan cu statut de grădină reflectându-se greșit, ca teren agricol. În cadrul misiunilor au fost consemnate 40 cazuri de fraudă/eroare de astfel gen, valoarea căroră a constituit 21,7 mii lei.

În cuantum valoric este semnificativă și iregularitatea privind lipsa statutului ocupațional „realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor agricole” a membrilor familiei beneficiare, în total fiind constatate 5 cazuri de fraudă /eroare în sumă de 42,5 mii lei.

Aceste nereguli s-au produs dat fiind că:

- familia a transmis în arendă terenul deținut și potrivit art.6 din Legea nr.198 din 15.05.2003 (cu modificările ulterioare), titlul de folosință asupra terenului a trecut de la proprietarul terenului la arendaș, prin urmare solicitantul sau membrul familiei beneficiare nu „realizau venituri din activități legate de folosirea terenurilor agricole”;
- membrul familiei declarat cu statut „realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor agricole”, nu avea terenuri în proprietate sau folosință.

Au fost stabilite cazuri cînd familiile beneficiare de AS și APRA nu au comunicat modificările intervenite în deținerea terenurilor agricole (în cazul procurării unor terenuri sau a perfectării titlului de proprietate), astfel fiind constatate 8 cazuri în valoare de 1,2 mii lei.

Cauzele iregularităților:

Inspekția Socială consideră că principalele cauze care au dus la comiterea acestor iregularități sunt:

a) lipsa unui formular unic cu cerințe prestabilite referitor la confirmarea dreptului asupra terenurilor deținute de familie, care ar defini datele necesare de reflectat în certificatele eliberate de primărie și ar responsabiliza inginerii cadastrali la completarea acestora;

b) interpretarea neunivocă a prevederilor legale de către asistenții sociali a statutului „realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor” pentru cazurile cînd deținătorii de terenuri agricole le-au transmis în arendă, fapt condiționat de ambiguitățile existente la aplicabilitatea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, acesta nereglementînd semnificația noțiunii ”activități legate de folosirea terenurilor”;

c) neverificarea de către asistenții sociali a datelor indicate în cerere de către beneficiari și concordanța lor cu datele certificatelor eliberate de Primărie.

Inspekția Socială propune următoarele măsuri de remediere a iregularităților constatate

Recomandări responsabililor din cadrul DASPF :

a) Să aplice cu exactitate recomandările stipulate în Ghidul asistentului social, în aspectul ce ține de examinarea documentelor care confirmă statutul „realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor”;

b) Să nu accepte statutul „realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor” pentru membrii familiei care au transmis integral în arendă terenul agricol.

c) Să asigure stipularea în fișa postului a asistentului social și specialistului pentru administrarea AS și APRA a obligațiunii funcționale privind verificarea corespunderii datelor indicate în cerere cu datele din documentele anexate la aceasta.

Propuneri către MMPSE:

a) Efectuarea modificărilor în Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social privind:

- definirea clară a statutului „realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor”;
- elaborarea unui formular unic cu cerințe de confirmare a datelor privind terenul de pe lîngă casă și terenul agricol deținut de familie, inclusiv privind bonitatea acestora.

1.2.3 Iregularități legate de nedeclarare a tuturor membrilor familiei sau a modificărilor intervenite în componența familiei

Avînd în vedere fenomenul migrației populației din Republica Moldova peste hotarele țării, un aspect destul de vulnerabil se prezintă a fi nedeclararea de către solicitant/beneficiar a tuturor membrilor prezenți în familie precum și a modificărilor intervenite pe parcurs. În acest context se relevă că inspekțiile efectuate au constatat că:

- în **14 cazuri**, solicitantul nu a indicat toți membrii familiei în cererea pentru acordarea ajutorului social, valoarea fraudei/erorii constituind suma de **79,2 mii lei**;
- în **79 de cazuri** nu s-a comunicat despre modificarea componenței familiei, cauzându-se fraude/ erori în sumă totală de **104,1 mii lei**.

În așa mod, în total, au fost stabilite **93 cazuri** de nereguli, sau 7,1% din numărul total de iregularități constatate, valoarea totală a acestui tip de fraudă/eroare însumând **183.3 mii lei**.

Cauzele iregularităților:

Printre principalele cauze identificate de Inspecție, care au condus la iregularitățile respective se enumeră:

- a) lipsa unor proceduri în cadrul DASPF pentru a evalua categoriile de beneficiari pasibile riscului respectiv de iregularitate, cu stabilirea obligativității față de asistenții sociali de a efectua anchete sociale la acordarea dreptului de AS și APRA;
- b) acțiuni insuficiente din partea asistenților sociali privind promovarea mesajelor informative cu privire la responsabilitatea beneficiarilor de a comunica modificările intervenite pe parcurs în circumstanțele familiei.

Inspecția Socială propune următoarele măsuri de remediere a iregularităților constatate

Recomandări responsabililor din cadrul DASPF:

- a) să elaboreze și implementeze procedura de evaluare a categoriilor de beneficiari cu risc sporit de modificare a componenței familiei și să efectueze în mod obligatoriu vizite la domiciliu, cu întocmirea anchetelor sociale pentru familiile respective;
- b) Promovarea mesajelor informative cu privire la responsabilitatea beneficiarilor pentru nedeclararea corectă a componenței familiei sau a modificărilor intervenite pe parcurs.

1.2.4 Iregularități legate de nedeclararea schimbării locului de trai

O altă iregularitate care de asemenea ține de fenomenul migrației este că familia beneficiară de AS și APRA și-a schimbat locul de trai și nu a comunicat regulamentar această schimbare. Potrivit prevederilor art.12 din Legea cu privire la ajutorul social în asemenea cazuri are loc încetarea plății de AS și APRA. În cadrul verificărilor efectuate au fost constatate **43 cazuri** când familia nu locuia pe adresa indicată în cerere, valoarea rezultată din aceste nereguli însumând **35,4 mii lei**.

Cauzele iregularităților:

Principala cauză care determină producerea acestei nereguli este nivelul scăzut de responsabilitate din partea beneficiarilor de AS și APRA privind declararea modificărilor intervenite în familie.

Inspekția Socială propune următoarele măsuri de remediere a iregularității constatate

Recomandări responsabililor din cadrul DASPF:

- Promovarea mesajelor informative privind responsabilizarea beneficiarilor în vederea declarării schimbării locului de trai

Propuneri MMPSE

- Promovarea modificărilor în Codul Contravențional privind introducerea aplicării sancțiunilor administrative față de beneficiarii care nu declară schimbarea locului de trai.

1.2.5 Iregularități legate de nedeclarare a veniturilor din compensația pentru transport și a compensației pentru deservirea cu transport a persoanelor cu dezabilități ale aparatului locomotor

O iregularitate sistemică (348 cazuri, sau 26,6 %) din numărul total al iregularităților depistate se referă la nedeclararea veniturilor sau a modificărilor privind compensația pentru transport și a compensației pentru deservirea cu transport a persoanelor cu dezabilități ale aparatului locomotor. De menționat că acest tip de neregulă este persistent, în pofida faptului că responsabili din cadrul DASPF posedă informația privind veniturile familiei provenite din prestațiile respective, dat fiind că acestea sunt stabilite și achitate de către direcțiile de asistență socială.

Astfel, în cadrul inspecțiilor s-a constatat că:

a) în 121 cazuri beneficiarii nu au indicat în cerere veniturile din compensația pentru transport și din compensația pentru deservirea cu transport a persoanelor cu dezabilități ale aparatului locomotor. Aceste nereguli au dus la stabilirea și acordarea incorectă a AS și APRA în sumă totală de **31,9 mii lei**;

b) în 227 cazuri nu s-a asigurat recalcularea AS și APRA, urmare modificării veniturilor din compensații, având în vedere că din luna ianuarie 2015 s-a majorat cuantumul compensației pentru transport cu 60 lei (de la 216 lei pînă la 276 lei) și cu 100 lei a compensației pentru deservirea cu transport a persoanelor cu dezabilități ale aparatului locomotor (de la 700 lei pînă la 800 lei). În rezultatul acestor nereguli s-a achitat nejustificat AS și APRA în sumă totală de **15,1 mii lei**.

Cauzele iregularității:

Principale cauze care au condus la iregularitatea respectivă sunt:

a) lipsa unor proceduri interne stabilite în cadrul DASPF, care ar obliga asistentul social să verifice corectitudinea datelor declarate în cererea de solicitare a AS și APRA a veniturilor familiei obținute din compensația pentru transport și a compensației pentru deservirea cu transport a persoanelor cu dezabilități ale aparatului locomotor;

b) responsabili din cadrul DASPF, dar și beneficiarii cunosc insuficient legislația în vigoare, inclusiv modificările acesteia în partea ce ține de plata prestațiilor sociale persoanelor cu dezabilități.

Inspecția Socială propune următoarele măsuri de remediere a iregularității constatate

Recomandări responsabililor din cadrul DASPF:

- Să reglementeze în cadrul DASPF obligativitatea verificării de către asistenții sociali a corectitudinii datelor declarate în cerere de către beneficiari;
- Să se documenteze în permanență referitor la modificările intervenite în cadrul normativ referitor la prestațiile sociale.

Propuneri către MMPSE:

- Extinderea funcționalităților SIAAS privind migrarea automatizată în cererea de AS a datelor cu privire la veniturile din compensația pentru transport și din compensația pentru deservirea cu transport a persoanelor cu dezabilități ale aparatului locomotor.

1.2.6 Iregularități legate de statutul de student și veniturile din bursă

Verificările efectuate de IS au scos în evidență **11 cazuri** de nedeclarare a veniturilor din bursă de către familia beneficiară de prestații sociale, plățile de AS și APRA achitate ilegal constituind **14,7 mii lei**.

De asemenea, a fost constatat **un caz** când membrul familiei s-a declarat cu statut de student, Inspecția Socială constatând că de fapt persoana nu desfășura studii de învățământ, prin urmare familia nefiind eligibilă pentru plata AS și APRA în sumă de **5,7 mii lei**. În așa mod, valoarea fraudei/ erorii a constituit în total **20,4 mii lei**, sau 3,3 % din suma totală a iregularităților.

Constatările inspecției relevă existența multiplelor cazuri când asistenții sociali au acceptat cererile de solicitare a AS și APRA, cu anexarea unor certificate de studii, care nu conțineau informația prevăzută de cadrul normativ în vigoare și anume: tipul de studii care îl urma fiecare membru al familiei, cu indicarea sursei de finanțare (bugetară sau prin contract) și mărimea bursei.

Cauzele iregularităților:

Principalele cauze care au condus la iregularități sunt:

- a) beneficiarii nu sunt suficient de informați referitor la obligativitatea declarării veniturilor din bursă;
- b) lipsa unui formular unic de confirmare a studiilor, tipul studiilor și mărimea bursei.

Inspecția Socială propune următoarele măsuri de remediere a iregularității constatate

Recomandări responsabililor din cadrul DASPF:

- Promovarea mesajelor informative cu privire la responsabilitatea beneficiarilor privind declararea veniturilor din bursă sau modificarea acestora;

Propuneri către MMPSE:

- Elaborarea unui formular unic de confirmare a studiilor, tipului studiilor și mărimea bursei.

1.2.7 Iregularități ce țin de nedeclarare a unor tipuri de venituri de către beneficiari

Potrivit prevederilor pct.22 (lit. k) din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, pentru determinarea venitului global mediu lunar al familiei solicitantului are obligația de a declara venitul obținut din operațiuni cu bunuri mobile și imobile ce le aparțin cu drept de proprietate membrilor familiei. De menționat că aceste prevederi nu sunt armonizate cu conținutul formularului de cerere, care urmează a fi completat de către solicitantul de AS și APRA, astfel lipsind boxa în care urmează să se indice aceste venituri. Acest fapt creează probleme privind declararea veniturilor respective de către familia beneficiară de AS și APRA.

În cadrul misiunilor de inspecție au fost constatate **3 cazuri**, în care familia beneficiară a comercializat patrimoniul care îi aparținea cu drept de proprietate, însă nu a declarat veniturile obținute, în rezultat beneficiind necorespunzător de AS și APRA în valoare **de 4,1 mii lei**.

Se relevă că și Inspecția Socială întâmpină unele dificultăți privind colectarea probelor de inspecție privind constatarea veniturilor familiei din tranzacții cu patrimoniul în vederea recalculării venitului global mediu lunar al familiei și, respectiv AS și APRA. Astfel, întreprinderile subordonate Agenției Relații Funciare și Cadastru, care țin evidența tuturor bunurilor imobile de pe teritoriul țării din punct de vedere cantitativ, calitativ și juridic, au refuzat de a prezenta gratis IS datele cu privire la operațiunile cu bunuri mobile și imobile efectuate de către familiile beneficiare de AS și APRA, solicitând achitarea acestor servicii. Însă, IS nu i se planifică și alocă din bugetul statului mijloace financiare în aceste scopuri.

Cauzele iregularităților:

Principala cauză care a condus la iregularitatea respectivă este că familiile beneficiare nu cunosc necesitatea declarării veniturilor obținute din operațiuni cu bunuri mobile și imobile, dat fiind că formularul cererii pe care îl completează la solicitarea AS și APRA nu conține spații determinate pentru declararea acestora.

Inspecția Socială propune următoarele măsuri de remediere a iregularității constatate

Propuneri către MMPSF:

- Completarea cererii de AS și APRA cu spații pentru declararea venitului obținut din operațiuni cu bunuri mobile și imobile ce le aparțin cu drept de proprietate membrilor familiei;
- Promovarea modificărilor în cadrul legislativ privind accesul MMPSF la bazele de date a Agenției Relații Funciare și Cadastru, pentru verificarea corectitudinii datelor declarate de beneficiari cu privire la proprietate și tranzacțiile efectuate pe parcursul beneficierii de AS și APRA

1.2.8 Iregularități ce țin de proprietate și caracteristicile locuinței

Multiple iregularități au fost constatate de inspectori în cadrul vizitelor efectuate la domiciliul beneficiarului, stabilindu-se că aceștia nu au comunicat modificările intervenite în deținerea obiectelor durabile. Astfel, au fost constatate **22 cazuri**, când datele din cerere referitor la bunurile deținute nu corespundeau cu datele stabilite în cadrul vizitei la domiciliu, iar modificările efectuate în cerere au dus la depășirea indicatorului proxy, astfel familia devenind neeligibilă pentru a beneficia de AS și APRA. Valoarea neregulilor respective a însumat **10,4 mii lei**.

La fel, au fost constatate **118 cazuri** când datele din cerere referitor la bunurile și utilitățile deținute nu corespundeau cu datele stabilite în cadrul vizitei la domiciliu, însă deși aceste date au modificat scorul proxy, acesta nu a fost depășit, prin urmare aceste nereguli nu au avut impact asupra dreptului la acordarea prestației sociale.

Tot în cadrul verificării corectitudinii datelor declarate de către beneficiari cu privire la proprietate, IS a constatat **36 cazuri** de nedeclarare a modificărilor în deținerea animalelor de casă. Cu toate că preponderent această neregulă (22 cazuri) nu a avut impact asupra corectitudinii achitării plății AS și APRA, totuși în 11 cazuri nedeclararea modificărilor în deținerea proprietății respective de către familie a dus la plata ilegală a AS și APRA în sumă de 5,9 mii lei.

Cauzele iregularității:

Principala cauză a iregularității date este lipsa de responsabilitate din partea beneficiarilor privind declararea modificărilor în deținerea proprietății.

Inspekția Socială propune următoarele măsuri de remediere a iregularității constatate

Recomandări responsabililor din cadrul DASPF:

Asigurarea unei comunicări eficiente cu beneficiarii și promovarea mesajelor informative privind responsabilitatea pentru corectitudinea datelor declarate referitor la proprietate și caracteristicile acesteia, precum și a modificărilor intervenite pe parcurs.

1.2.9 Ireregularitati privind completarea fișei electronice în SIAAS

O iregularitate consistentă depistată de către Inspekția Socială în cadrul misiunilor se referă la introducerea greșită în SIAAS a datelor din cererea de pe format de hîrtie de către asistentul social. Această iregularitate conduce la stabilirea incorectă a cuantumului AS și APRA, atât în favoarea beneficiarului (plata prestației fiind mai mare), cît și în defavoarea acestuia, fiindu-i stabilită o prestație diminuată. În total, în cadrul misiunilor de inspekție au fost stabilite **52 cazuri** de introducere greșită a datelor în SIAAS, sau ceea ce constituie 4,0% din numărul total de iregularități. Urmare acestor nereguli s-au achitat nejustificat unor beneficiari plăți de AS în valoare de 8,3 mii lei, concomitent alții fiind lipsiți de plată prestațiilor sociale în sumă de 3,1 mii lei.

În circumstanțele în care Inspekția Socială constată permanent deficiența menționată, este absolut vitală întreprinderea unor acțiuni de către conducerea DASPF privind responsabilizarea asistenților sociali pentru introducerea corectă a datelor în fișa electronică.

Cauzele iregularităților:

Principala cauză a iregularității date este responsabilitatea necorespunzătoare a unor asistenți sociali în exercitarea atribuțiilor funcționale, precum și controlul insuficient a datelor din cererile admise în plată din partea specialistului în administrarea AS și APRA.

Inspekția Socială propune următoarele măsuri de remediere a iregularității constatate

Recomandări DASPF

- Eficientizarea procedurilor de control intern în cadrul DASPF în aspectul ce ține de corectitudinea introducerii datelor în SIAAS de către asistenții sociali;
- Analiza statisticilor privind frecvența greșelilor care se comit la introducerea datelor în SIAAS, cauzele care au stat la baza acestora, cu primirea deciziilor corespunzătoare privind consolidarea disciplinei manageriale la aspectul dat.

Propuneri către MMPSE

- Promovarea completării codului Contravențional privind aplicarea sancțiunilor contravenționale față de asistenții sociali, pentru comiterea erorilor cu impact financiar la acordarea prestațiilor sociale.

1.2.10 Erori legate de schimbul de date cu alte sisteme informaționale

O gamă largă de erori care a periclitat procesul de stabilire a eligibilității potențialilor beneficiari de AS și APRA, precum și de calculare și achitare corectă a prestațiilor sociale respective, a fost condiționată de schimbul de date cu alte sisteme informaționale cum ar fi ale CNAS și ale ANOFM. Astfel, la calcularea venitului global mediu lunar al familiei beneficiare de AS și APRA nu totdeauna s-a asigurat corectitudinea și plenitudinea datelor importate cu privire la toate tipurile de

pensii și prestații sociale, ceea ce a condiționat stabilirea și achitarea nejustificată a unor prestații sociale. Concomitent, unele defecțiuni tehnice care au existat în procesul de trecere la noul SIAAS a destabilizat procesul de achitare a AS și APRA, unor beneficiari nefiindu-le achitate prestațiile sociale pentru lunile iulie-august 2015.

Multiple erori au fost stabilite și în preluarea și procesarea datelor din sistemul informațional al ANOFM, care se referă atât la corectitudinea datelor privind statutul de șomer a membrilor familiei beneficiare de AS, cât și la calcularea veniturilor din prestațiile pentru șomeri, inclusiv din bursa achitată în perioada formării profesionale a acestora.

Urmare semnalării de către IS a frecvenței erorilor existente la importul de date în SIAAS din surse externe a accelerat procesul de implementare de către MMPSF cu suportul PCERAS a unui nou web-serviciu privind schimbul de date cu CNAS.

1.3. Constatări și concluzii rezultate din misiunile de inspecție planificate

În cadrul desfășurării celor 9 misiuni de inspecție planificate au fost supuse verificărilor prin aplicarea procedurilor și tehnicilor de inspecție 2947 cereri, dintre care în 787 cereri au fost constatate încălcări de ordin financiar, care au avut impact asupra corectitudinii stabilirii plății AS și APRA. Astfel, rata de depistare a iregularităților financiare asociate prestațiilor sociale a constituit 26,7%. Valoarea totală a încălcărilor a însumat 330,6 mii lei, sau ceea ce reprezintă 2,5 % din suma totală supusă verificărilor. În total, pe cele 787 cereri au fost constatate 844 iregularități, ceea ce denotă că pe unele cereri au fost constatate 2 nereguli cu impact financiar. (Datele generalizate referitor la iregularități sunt expuse în Anexa nr.2 (Tabelul nr.1) și Anexa nr. 2 (Tabelul nr.2).

Datele referitor la tipurile de încălcări cu impact financiar constatate la acordarea prestațiilor sociale este expusă în următorul tabel:

Tabelul nr.4

N/ o	Tipul iregularității	nr. de iregul.	suma totală a iregul. (lei)	frecvența %	ponderea în suma totală %
1.	Nedeclararea tuturor veniturilor obținute de familie /sau a modificărilor	231	70.2	27.4	21.2
2.	Lipsa statutului ocupațional a membrilor familiei	39	142.6	4.6	43.1
3.	Date eronate privind terenurile agricole deținute	184	7.2	21.8	2.2
4.	Date eronate privind componența familiei/ nedeclararea modificărilor intervenite	91	64.3	10.8	19.4
5.	Schimbarea locului de trai de către familie	7	17.7	0.8	5.4
6.	Stabilirea AS și APRA cu încălcarea pct.32 din Regulament (tergiversarea termenului de stabilire a plății)	129	-	15.3	-

8.	Respingerea neîntemeiată a cererilor	7	-	0.8	-
9	Completarea greșită a fișei electronice de către asistentul social	156	28.6	18.5	8.7
	Total	844	330.6	100.0	100.0

Datele din tabel relevă că partea preponderentă a încălcărilor, sau 27,4% din numărul total revine cazurilor legate de declararea eronată a veniturilor familiei/sau nedeclararea modificărilor. Urmare acestor încălcări s-au achitat neregulamentar **70.2 mii lei**.

Un alt tip de iregularitate cu o frecvență sporită, sau ponderea cărora este 21,8 % din numărul total, se referă la datele incorecte privind suprafața terenurilor agricole deținute de familie, care au avut ca impact calcularea eronată a veniturilor din activitatea agricolă.

O încălcare sistemică care nemijlocit ține de responsabilitatea asistenților sociali demonstrând o stare perpetuă de indisciplină la nivel de DASPF, se referă la completarea greșită a fișei electronice, acestui gen de fraudă/eroare revenindu-i 18,5% din numărul total de erori.

Un alt tip de eroare constatată doar în cadrul misiunilor de inspecție planificate constituie încălcarea termenului de acordare a AS și APRA. În total, au fost constatate 156 cazuri (18,5% din numărul total de nereguli) de încălcare a drepturilor legale ale beneficiarilor, plata nefiind stabilită începând cu luna în care a fost înregistrată cererea la DASPF, dar mai târziu, astfel ignorându-se prevederile pct.32 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social.

După impactul valoric al încălcărilor, ponderea revine iregularităților legate de lipsa statutului ocupațional al membrilor familiei beneficiare de AS și APRA. Astfel, valoarea totală neregulilor în cele **39 cazuri** constatate de inspecție a constituit **142,6 mii lei**, sau ceea ce reprezintă 43,1% din valoarea totală a iregularităților.

Se relevă că la inspectarea cererilor a fost depistat un număr semnificativ de nereguli (**1561 cazuri**) care țin de nerespectarea cadrului normativ în procesul de stabilire și acordare a AS și APRA, însă care nu au avut impact asupra corectitudinii plăților achitate beneficiarilor. Cele mai semnificative se prezintă a fi:

- **660 cazuri** de depășire a termenului de 15 zile stabilit regulamentar pentru examinarea cererii de AS și primirea unei decizii pe marginea acesteia;
- **341 cazuri** de neanexare la cerere a documentelor obligatorii: copia documentelor de identitate, copia actului ce confirmă gradul și termenul invalidității, etc.
- **90 cazuri** de nedeclarare a modificărilor privind deținerea obiectelor durabile care au modificat scorul proxy, dar acesta a rămas în limita regulamentară (până la 80 puncte),
- **467 cazuri** de alte încălcări procedurale: neeliberarea către solicitant a recipsei de primire a cererii de AS, lipsa înștiințării remise solicitantului referitor la decizia despre acordarea/ neacordarea AS și APRA, lipsa semnăturilor pe cereri, etc.

La originea abaterilor și iregularităților elucidate mai sus sînt asemenea factori, ca: indisciplina și iresponsabilitatea, abilitățile profesionale necorespunzătoare ale asistenților sociali, dar și lipsa comunicării eficiente a asistenților sociali cu beneficiarii referitor la consecințele financiare în cazul nedeclarării corecte a datelor din cererea de AS, precum și a modificărilor intervenite în cadrul familiei.

1.4. Monitorizarea implementării recomandărilor de inspecție

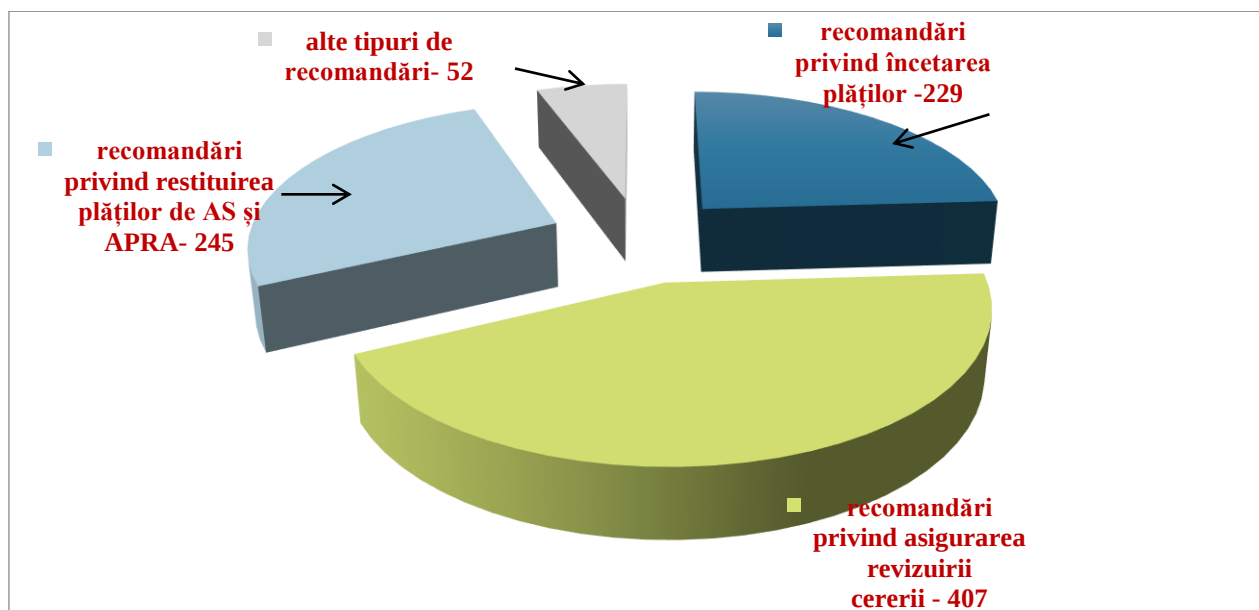
Procesul de monitorizare vine să încurajeze implementarea eficace a recomandărilor de către entitățile inspectate, avînd ca scop principal îmbunătățirea și racordarea la prevederile legale a procesului de stabilire și acordare a ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului.

Pe parcursul anului 2015, s-au întreprins măsuri de automatizare a procesului de monitorizare a implementării recomandărilor Inspecției Sociale, schimbul de informații și date cu DASPF urmînd să se producă prin intermediul SIAAS. Noua procedură de monitorizare a procesului de implementare a recomandărilor a fost pusă în aplicare în cadrul misiunilor de inspecție efectuate în vederea constituirii profilului riscului.

În vederea remedierii neregulilor constatate în urma inspectării celor 1138 cereri (în vederea constituirii profilului riscului), Inspecția Socială a formulat 905 recomandări expuse în Rapoartele individuale de inspecție.

Structura recomandărilor înaintate de Inspecția Socială se prezintă în următoarea figură:

Figura nr.3

Datele din diagramă relevă că în temeiul recomandărilor înaintate de Inspecția Socială, structurile teritoriale de asistență socială inspectate urmau să întreprindă măsuri privind asigurarea restituirii de la 245 beneficiari a sumei de 561,2 mii lei de AS și APRA, sau ceea ce constituie 82,4 % din suma totală de fraudă și eroare constatată în cadrul misiunilor de inspecție. Cele mai semnificative sume spre restituire revin DASPF din: Cahul -70,9 mii lei; UTA Găgăuzia 53,0 mii lei; Sîngerei - 47,3 mii lei, Ocnița -35,4 mii lei,etc. (Datele generalizate referitor recomandările înaintate, suma spre restituire și executarea recomandărilor este expusă în Anexa nr.)

De menționat că % sumei fraudei și erorii propuse spre restituire din suma totală supusă inspecției constituie 6,3%, sau cu 0,3 puncte procentuale mai mult de cît indicatorul de performanță planificat.

Din suma totală înaintată spre restituire de Inspecția Socială (**561,2 mii lei**) s-a asigurat restituirea integrală de la 20 beneficiari și restituirea parțială de la 10 beneficiari a sumei totale de **36,0 mii lei**, sau ceea ce reprezintă 6,4% din suma înaintată spre restituire. Datele menționate denotă un nivel foarte scăzut de restituire a mijloacelor de la beneficiari.

În același timp o disciplină executorie înaltă a fost înregistrată în cadrul DASPF privind implementarea celorlalte tipuri de recomandări. Astfel, din cele 229 recomandări înaintate privind încetarea plăților de AS și APRA, plata a fost încetată în 218 cazuri, sau nivelul de execuție constituind 95,11a sută. La fel, a fost revizuită plata de AS și APRA pe 396 cereri, sau nivelul de realizare a recomandărilor fiind de 97,3%.

Pentru remedierea iregularităților constatate în cadrul celor 2 misiuni de inspecție planificate și 2 misiuni inopinate, Inspecția Socială a înaintat DASPF 64 recomandări, inclusiv fiind dispuse măsuri privind asigurarea restituirii mijloacelor în sumă de **174,7 mii lei**.

Datele referitor la executarea recomandărilor, inclusiv restituirea sumelor de AS și APRA sunt expuse în următorul tabel:

Tabelul nr. 5

Nr./0	Misiuni de inspecție desfășurate la DASPF din raioanele:	Nr total recomandări	Nr total recomandări:			Suma spre restituire (mii lei)	Suma restituită de beneficiari mii lei	% restituirii
			executate	Parțial executate	neexecutate			
1.	Strășeni	7	3	2	2	14.7	0.8	5.4
2.	Orhei	5	3	2	0	0	0	0
3.	Călărași	9	4	3	2	8.2	0	0
4.	Cimișlia	8	3	2	3	0.2	0	0
5.	Florești	7	3	2	2	17.5	0	0
6.	Ialoveni	7	0	0	7	3.7	0	0
7.	Cimișlia	0	0	0	0	0	0	0
8.	Dondușeni	0	0	0	0	0	0	0
9.	UTA Găgăuzia, inclusiv	21	7	3	11	130.4	13,1	10.0
9.1	Comrat	7	2	0	5	96.3	0	0
9.2	Ceadâr -Lunga	7	2	1	4	12.4	0	0
9.3	Vulcănești	7	3	2	2	21.7	13.1	60.4
Tot al		64	23	27	14	174.7	13.9	8.0

Din analiza datelor expuse în tabel rezultă că DASPF nu au întreprins măsurile necesare în vederea executării recomandărilor înaintate de Inspecția Socială, nivelul de execuție constituind 36%. Concomitent DASPF a asigurat rambursarea de la beneficiari a sumei de **13,9 mii lei**, astfel rata de restituire a AS și APRA constituind doar 8%.

☛ Cauzele care au condiționat nivelul redus de implementare a recomandărilor:

Nivelul redus de restituire a AS și APRA se explică prin faptul că plățile sociale care anterior se achitau prin intermediul Băncii de Economii au fost transferate la deservire în cadrul Poștei Moldovei, existând probleme legate de mecanismul de restituire și evidența a acestor mijloace.

Un alt factor care negativ influențează procesul de restituire a mijloacelor bănești de la beneficiari este nivelul scăzut de responsabilitate din partea DASPF, astfel, în unele cazuri neîntreprinzându-se măsurile legale de restituire a mijloacelor financiare de la beneficiari.

De menționat, că Inspekția nu are nici o pârghie de sancționare a persoanelor responsabile de implementarea recomandărilor înaintate, în aceste condiții fiind necesară completarea Codului contravențional cu prevederea potrivit căreia neexecutarea recomandărilor înaintate de Inspekția Socială ar atrage răspunderea contravențională.

2. INSPECȚIA SERVICILOR SOCIALE

2.1. Aspecte de ordin general

În perioada de referință, conform competențelor stabilite de Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției Sociale, precum și Planul de activitate a inspecției pe anul 2015, Inspecția Socială a efectuat 9 misiuni de inspecție asupra modului de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează acordarea serviciilor sociale, sau ceea ce constituie 82% din activitățile planificate pentru perioada de raportare.

Nerealizarea integrală a misiunilor de inspecție planificate se explică prin extinderea ariei de inspecție la nivel de raion. Astfel, dacă la planificarea activităților s-a preconizat verificarea a 75% din serviciile sociale prestate de structura teritorială de asistență socială, alte entități prestatoare de servicii la nivel de raion, efectiv au fost inspectate 100% din serviciile sociale prestate la nivelul raionului.

Un factor important care a influențat realizarea integrală a misiunilor de inspecție a fost faptul, că întreg efectivul direcției inspecția serviciilor sociale, a fost implicat pe parcursul trimestrului IV în activitățile de realizare a analizei rezultatelor misiunilor de inspecție cu privire la stabilirea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului în scopul stabilirii profilului riscurilor în acest domeniu – indicator al Proiectului ”Consolidarea eficacității rețelei de asistență socială”, finanțat de Banca Mondială și implementat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

În cadrul misiunilor de inspectie au fost supuse verificărilor:

- DASPF din raioanele: Strășeni, Călărași, Cantemir, Ialoveni, Drochia, DPSPS al UTA Găgăuzia;
- SASPF din raioanele Ceadâr-Lunga, Comrat, Vulcănești;
- 13 Centre prestatoare de servicii publice instituite de APL de nivelul II și I;
- 9 Cantine de ajutor social, care acordau servicii de alimentație beneficiarilor;
- 4 Aziluri pentru persoane în vârstă și persoane cu dizabilități.

Tipul serviciilor sociale inspectate pe parcursul anului 2015 :	
1	Serviciul asistență socială comunitară
2	Serviciul de asistență parentală profesionistă
3	Serviciul social "Asistență personală"
4	Serviciul îngrijire socială la domiciliu
5	Serviciul social "Echipă mobilă"
6	Serviciul social "Cantina de ajutor social"
7	Serviciul "Casa de copii de tip familie"
8	Serviciul social "Casa Comunitară"
9	Serviciul social „Locuință protejată”
10	Serviciul social „Sprijin Familial”
11	Serviciul Centrul de zi
12	Serviciul Centrul de plasament
13	Serviciul Centrul comunitar
14	Serviciul Centrul maternal
15	Aziluri pentru persoane în vârstă și persoane cu dizabilități
16	Serviciul de evidență și distribuie a biletelor de recuperare/reabilitare a persoanelor în vârstă și cu dizabilități

În rezultatul misiunilor de inspecție efectuate s-au aprobat **6 Rapoarte generalizate pe raion** - care constituie o sinteză a tuturor constatărilor și concluziilor expuse în Rapoartele de inspecție pe fiecare serviciu social/entitate publică în parte, întocmite în cadrul misiunii de inspecție la nivel de raion/unitate administrativ-teritorială și **67 Rapoarte individuale** - care conțin rezultatele inspecției la nivel de serviciu social, sau entitate (după caz).

2.2. Constatări și concluzii rezultate din misiunile de inspecție a serviciilor sociale

2.2.1. Serviciul îngrijire socială la domiciliu

Aspecte de ordin general

În calitate de serviciu social, **Serviciul îngrijire socială la domiciliu** reprezintă o gamă de servicii acordate beneficiarilor la domiciliu pentru a spori gradul de independență al acestora.

Serviciul de îngrijire socială la domiciliu este prestat la nivel local și se instituie în cadrul direcțiilor/secțiilor de asistență socială și protecție a familiei, care își desfășoară activitatea în conformitate cu propriile Regulamente de organizare și funcționare a Serviciului de îngrijire socială la domiciliu aprobate în baza Regulamentului-cadru al Serviciului de îngrijire socială la domiciliu și a Standardelor minime de calitate².

Potrivit actelor normative menționate, serviciile de îngrijire socială la domiciliu se acordă persoanelor vârstnice și cetățenilor inapți de muncă care locuiesc singuri, nu au copii apți de muncă sau soț ori soție în localitatea unde trăiesc și nu suferă de alcoolism, boli psihice sau infecțioase.

În perioada anului 2015, Inspecția Socială a inspectat Serviciile de îngrijire socială la domiciliu din cadrul: DPSPS UTA Găgăuzia (inclusiv, raioanele Comrat, Ceadâr-Lunga și Vulcănești) DASPF din raioanele: Ialoveni, Călărași, Cantemir, Strășeni și Drochia.

! Iregularitățile constatate și concluzii principale

➤ **În Serviciul de îngrijire socială la domiciliu au fost încadrate persoane care nu corespund criteriilor de eligibilitate prestabilite.** În DASPF Ialoveni, DASPF Drochia și DPSPS UTA Găgăuzia, au fost identificate cazuri de acordare a serviciului de îngrijire socială la domiciliu unor beneficiari care nu corespund criteriilor de eligibilitate prestabilite, conform prevederilor legale, avînd copii apți de muncă pe teritoriul Republicii Moldova sau copii/rude care locuiau în aceeași localitate cu beneficiarii.

➤ **În Serviciul de îngrijire socială la domiciliu au fost încadrate, ilegal, persoane, care nu sunt eligibile pentru servicii gratuite.** Aceste persoane au copii apți de muncă care au obligația de a întreține părinții. Încadrarea lor în serviciu s-a făcut contrar prevederilor pct. 11 din Regulamentul-cadru al Serviciului de îngrijire socială la domiciliu și a Standardelor minime de calitate, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1034 din 31.12.2014.

➤ **Dosarele beneficiarilor nu conțineau toate actele obligatorii prevăzute de cadrul normativ în vigoare, precum și cazuri de prezentare a unor documente nedatate și nesemnate de către emitenți.** În dosarele beneficiarilor lipseau: acordul de prestări servicii, contractul de prestări servicii, rapoartele de monitorizare cu privire la vizitele la domiciliu ale șefului Serviciului. Astfel de cazuri au fost constatate la DASPF Drochia și în UTA Găgăuzia. Un alt act de importanță majoră, conform Regulamentului-cadru este certificatul medical cu indicațiile terapeutice privind necesitatea includerii persoanei în Serviciu. Acest act are importanță asupra deciziei de admitere/neadmitere a persoanelor în serviciu. Astfel de cazuri au fost constatate la DASPF Strășeni, DASPF Călărași.

➤ **Unii prestatori de servicii demonstrează o atitudine subiectivă la întocmirea Planurilor individualizate de îngrijire și de asemenea că planurile individualizate de îngrijire nu sunt revizuite.** La DASPF Cantemir nu au fost întocmite Planuri individualizate de îngrijire pentru unii beneficiari, acestea fiind lipsă în dosarele verificate. Cele menționate denotă o încălcare gravă de către persoanele responsabile din cadrul DASPF a cadrului normativ în vigoare, care stabilește obligativitatea întocmirii acestui document. În cazul revizuirii planurilor individualizate de îngrijire

² Regulamentul-cadru al Serviciului de îngrijire socială la domiciliu și a Standardelor minime de calitate, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1034 din 31.12.2014 (în continuare Regulament-cadru, aprobat prin HG nr. 1034 din 31.12.2014)

are loc o reevaluare a necesităților beneficiarilor Serviciului, fapt care influențează asupra calității serviciilor acordate beneficiarilor. Astfel de încălcări au fost constatate în DASPF Ialoveni, DASPF Drochia și DPSPS UTA Găgăuzia.

➤ **Majoritatea DASPF inspectate nu documentează serviciile acordate beneficiarilor.** La verificarea fișei de prestare a serviciilor de îngrijire (evidența lucrului efectuat de către lucrătorii sociali) a fost constatat că în actul respectiv nu sunt înregistrate vizitele, semnăturile beneficiarilor și ajutorul oferit beneficiarilor. Astfel, de încălcări au fost constatate în DASPF Ialoveni, DASPF Cantemir și în UTA Găgăuzia. În timpul misiunilor de inspecție au fost intervievați beneficiarii serviciului, stabilindu-se, că preponderent aceștia sunt satisfăcuți de serviciile care li se acordă, dar totuși circa 15 % din beneficiari au obiecții la calitatea serviciilor prestate. Acestea, în special, se referă la numărul redus al vizitelor efectuate de lucrătorii sociali, precum și calitatea serviciilor.

➤ **O încălcare gravă constă în plata concomitentă a alocației pentru îngrijire, însoțire și supraveghere și prestarea serviciului de îngrijire la domiciliu.**

DASPF Drochia a încadrat în serviciu persoane care beneficiau de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere, fiind încălcate prevederile art. 14 al Legii privind alocațiile de stat pentru unele categorii de cetățeni nr. 499 din 14.07.1999, care stipulează că persoanele care beneficiază de serviciul de îngrijire socială la domiciliu, nu pot beneficia concomitent și de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere. Astfel, admitând această iregularitate, DASPF Drochia a cauzat achitarea alocației menționate pentru 3 beneficiari în suma totală de **48189 lei**.

Concluzie:

Iregularitățile constatate de Inspecția Socială denotă nerespectarea prevederilor legislației în domeniul serviciilor de îngrijire la domiciliu, ceea ce poate compromite calitatea serviciilor prestate beneficiarilor.

2.2.2. Serviciul social „Echipă Mobilă”

Aspecte de ordin general

În calitate de serviciu social, Echipă mobilă are misiunea să ofere servicii specializate persoanelor cu dizabilități, oferind asistență socială și suport la domiciliul beneficiarilor, în baza nevoilor identificate ale acestora, precum și consiliere și suport persoanelor implicate în procesul de incluziune a acestora.

Scopul Serviciului este îmbunătățirea calității vieții beneficiarului prin servicii de consiliere, recuperare și reabilitarea psihosocială, în vederea creșterii gradului de autonomie personală, de prevenire a instituționalizării și incluziune socială.

Beneficiarii Serviciului social "Echipă mobilă" sunt persoane cu dizabilități și familiile acestora, selectate în conformitate cu criteriile de admitere, reglementate în Anexa nr. 2 a Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Echipă mobilă” și a Standardelor minime de calitate, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 722 din 22.09.2011.

În perioada anului 2015, Inspekția Socială a inspectat modul de organizare și funcționare a Serviciului social „Echipă Mobilă” din raioanele Ialoveni și Cantemir.

! Iregularități constatate și concluzii principale

➤ **Dosarelor personale ale beneficiarilor Serviciului social „Echipă mobilă” conțin informații incomplete, neasigurând justificarea acordării dreptului la servicii sociale.** Verificările în cauză relevă că în procesul de selectare a beneficiarilor, responsabilii DASPF Cantemir și Ialoveni nu au respectat cerința obligatorie față de beneficiar de prezentare a tuturor actelor prevăzute de Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului dat, și anume: *extrasul din fișa medicală de ambulatoriu sau de staționar (formularul nr.027/e) și copia certificatului de dizabilitate*. Inițierea procedurii de admitere în Serviciu a beneficiarilor în lipsa acestor acte confirmative are un impact negativ asupra corectitudinii selectării beneficiarilor conform criteriilor de eligibilitate prevăzute de legislație;

➤ **Nu a fost respectată procedura de admitere în Serviciu** a unor persoane, acestea fiind cu grad mediu de dizabilitate, ceea ce contravine pct. 1 din Anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Echipă mobilă”. Această constatare a iregularității a avut loc în DASPF Ialoveni;

➤ **Au fost constatate nereguli admise la evaluarea necesităților beneficiarilor, elaborarea planului individualizat de asistență, precum și de încheiere a acordului de colaborare.** Potrivit cadrului legal-normativ inițierea procedurii de admitere în serviciu a beneficiarilor are loc după evaluarea inițială a solicitantului, efectuată de către unitatea de asistență socială în termen de 10 zile de la data înregistrării cererii. Contrar acestor prevederi au fost constatate cazuri în care evaluarea inițială a fost efectuată în lipsa cererii solicitantului de servicii sociale.

➤ **Au fost admise încălcări la stabilirea modului de realizare a acțiunilor de intervenție, precum și la revizuirea termenelor acordului de colaborare semnat între beneficiar și managerul de caz.** Inspekția Socială a constatat că în dosarele personale ale beneficiarilor lipsește orarul activităților desfășurate la domiciliu, care trebuie să fie anexat la acordul de colaborare. La expirarea termenului acordului de colaborare încheiat între managerul de caz și beneficiari, nu au fost întreprinse măsuri pentru inițierea procedurii de reexaminare a cazului. la expirarea termenului acordului serviciile prestate către beneficiar nu au fost încetate, aceștia beneficiind în continuare de asistența specialiștilor din cadrul serviciului, fără a fi prelungit sau încheiat un nou acord de colaborare.

➤ **S-au constatat iregularități ce țin de revizuirea planului individualizat de asistență al beneficiarului.** În DASPF Cantemir, planurile individuale de asistență a beneficiarilor nu au fost

revizuite după prima, a treia și a șasea lună de la admitere în serviciu, contrar prevederilor pct. 44 din Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Echipă Mobilă” și pct. 23 din Standardele minime de calitate. Nerespectarea procedurii de revizuire a planului face imposibilă verificarea asigurării nivelului de îndeplinire a sarcinilor stabilite în vederea prestării serviciului respectiv.

➤ **Alte încălcări ale prevederilor legale privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Echipă mobilă”:** În urma verificării dosarelor personale ale beneficiarilor Serviciului "Echipă Mobilă" din cadrul DASPF Ialoveni și a Registrului de evidență a beneficiarilor Serviciului, a fost constatat faptul că 15 persoane au beneficiat de servicii cu încălcarea termenului maxim de prestare a serviciilor, care conform prevederilor legale constituie un an, contrar prevederilor pct. 5 din Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Echipă mobilă”.

Concluzie:

Entităților verificate nu-au întreprins toate măsurile necesare pentru asigurarea unei gestiuni corecte a Serviciului social „Echipă mobilă”. Multiplele abateri în activitatea Serviciului denotă vulnerabilități în managementul acestuia, cauzate de necunoașterea de către unii angajați a prevederilor cadrului legislativ-normativ, necunoașterea sarcinilor și responsabilităților care le revin în procesul de acordare a serviciului sau exercitarea necorespunzătoare a acestora.

2.2.3. Serviciul social ”Asistență personală”

Aspecte de ordin general

Serviciul social „Asistență personală” este un serviciu social specializat, instituit prin decizia autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea.

Scopul Serviciului este de a oferi asistență și îngrijire copiilor și adulților cu dizabilități severe, în vederea favorizării independenței și integrării lor în societate, în domeniile: protecție socială, asistență medicală, muncă, instructiv-educativ, informațional, acces la infrastructură, etc.

Conform Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Asistență personală”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.314 din 23.05.2013 (în continuare Regulament-cadru) Serviciul are următoarele obiectivele:

- Oferirea unor servicii de asistență și îngrijire flexibile, centrate pe persoană, care să îmbunătățească calitatea vieții și independența persoanelor cu dizabilități severe;
- Facilitarea accesului la educație și încadrare în câmpul muncii;
- Prevenirea instituționalizării persoanelor cu dizabilități;
- Sprijinirea beneficiarilor să mențină și să dezvolte relații sociale în familie și comunitate.

Pe parcursul anului 2015, Inspekția Socială a verificat Serviciul social „Asistență personală” în DPSPS din UTA Găgăuzia, DASPF Ialoveni, DASPF Călărași, DASPF Cantemir, DASPF Strășeni și DASPF Drochia.

! Iregularități constatate și concluzii principale

➤ **Toate DASPF inspectate nu respectă procedura de admitere a beneficiarilor în Serviciul „Asistență personală”.** Astfel, contrar *regulamentelor proprii de organizare și funcționare a Serviciului social „Asistență personală”, care prevăd că pentru a solicita admiterea în Serviciu, persoana cu dizabilități sau, după caz, reprezentantul său legal depune o cerere scrisă la unitatea de asistență socială sau direct la prestatorul de Serviciu din raza teritorială a domiciliului sau a reședinței sale*, în DASPF Strășeni, DASPF Ialoveni s-a constatat lipsa cererilor beneficiarilor privind admiterea în serviciu. În DASPF Strășeni lipsea registrului de evidență în care trebuie înregistrate cererile beneficiarilor de solicitare a serviciului. De asemenea, nu au fost emise decizii privind admiterea beneficiarilor în Serviciu, și decizii referitor la încetarea prestării serviciilor de asistență personală.

➤ **DASPF admit în Serviciul „Asistență personală” persoane care beneficiază de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere în baza legii nr.499 din 14.07.1999.** Au fost admise în serviciu persoane care beneficiau concomitent și de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere ne fiind emis ordinul/decizia de încetare a plății acesteia odată cu admiterea beneficiarilor în serviciu. Acesta contravine prevederile Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului Social „Asistență Personală”. Astfel, de cazuri au fost constatate în DPSPS UTA Găgăuzia și Drochia, aducând prejudiciu statului în sumă totală de **50 017 lei**.

➤ **Încadrarea ilegală a beneficiarilor în Serviciu, care nu întrunesc criteriile stabilite de pct. 4 din Regulamentul-cadru** a fost constatată în DASPF Ialoveni fiind cauzat statului prejudiciu financiar în valoare de **30527 lei**.

➤ **Unele DASPF inspectate nu respectau Regulamentul propriu de organizare și funcționare a Serviciului social „Asistență personală”, Standardele minime de calitate pentru Serviciul social „Asistență personală”,** neefectuând efectuată evaluarea complexă a beneficiarilor și revizuirea planurilor individualizate de asistență. Astfel de cazuri au fost depistate în cadrul DASPF Strășeni, DASPF Cantemir și DPSPS UTA Găgăuzia.

➤ **Responsabilii DASPF nu-au asigurat monitorizarea eficientă a activității desfășurate de asistenței personali, inclusiv pentru a identifica și probleme cu care aceștia se confruntă, nefiindu-le acordat suportul necesar prin efectuarea unor instruiți specializate.**

Prin urmare: Șeful Serviciului „Asistență personală” nu a elaborat rapoarte de monitorizare a prestării serviciului (cazul majorității DASPF inspectate, și anume: Strășeni, Cantemir, Ialoveni, UTA Găgăuzia); DASPF Cantemir nu a organizat cursuri de instruire pentru asistenței personali angajați, contrar prevederilor Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social Asistență Personală și a Standardelor minime de calitate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 314 din 23.05.2012.

➤ **La angajarea și gestionarea personalului serviciului au fost admise încălcări procedurale.** Astfel: DASPF au angajat asistenți personali, fără a solicita documentele necesare prevăzute în Regulamentele proprii de organizare și funcționare a Serviciului social „Asistență personală”. Abaterile respective au fost constatate în cadrul DASPF Cantemir. La instituirea Serviciului „Asistență Personală” din cadrul DASPF Strășeni, DASPF Călărași, nu au fost aprobate statele de personal ale Serviciului, de către Consiliile Raionale Strășeni și Călărași. DASPF Cantemir nu a avea șefi al Serviciului, care este responsabil de coordonarea activităților de admitere a beneficiarilor în serviciu, de evaluarea complexă, de elaborarea planurilor de asistență, precum și semnarea acordurilor cu beneficiarii.

Concluzie:

Pornind de la scopul și competențele DASPF la organizarea Serviciului „Asistență Personală”, neregulile stabilite de inspecție denotă o atitudine superficială din partea unor asistenți sociali privind acordarea suportului necesar asistenților personali care asigură îngrijirea persoanei cu dizabilități severe. Astfel, lipsa monitorizării adecvate a serviciilor prestate de asistenții personali, precum și a unui sistem de instruire inițială și continuă a acestora creează dificultăți în procesul de acordare a unor servicii sigure și de înaltă calitate.

2.2.4. Serviciul social ”Asistență parentală profesionistă”

Aspecte de ordin general

Asistența parentală profesionistă este un serviciu social, care oferă copilului îngrijire familială substitutivă în familia asistentului parental profesionist, în baza delimitării drepturilor și responsabilităților cu privire la protecția drepturilor copilului și intereselor lui legale între secția asistență socială și protecție a familiei și asistentul parental profesionist.

Serviciul de asistență parentală profesionistă (în continuare – serviciul APP) este prestat la nivel local și se instituie pe lângă secțiile/direcțiile de asistență socială și protecție a familiei.

Scopul principal al serviciului APP constă în protecția temporară a copilului aflat în situație de risc, socializarea și (re)integrarea acestuia în familia biologică, extinsă, adoptatoare sau în alte forme de îngrijire de tip familial.

Beneficiari ai Serviciului sînt copii care întrunesc criteriile de eligibilitate reglementate de Regulamentele cu privire la serviciul de asistență parentală profesionistă, aprobate de consiliile raionale, reieșind din prevederile și Regulamentului-cadru cu privire la serviciul de asistență parentală profesionistă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 1361 din 07.12.2007 (în continuare - Regulamentul-cadru nr. 1361 din 07.12.2007³ și Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de asistență parentală profesionistă și a standardelor minime de calitate, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 760 din 17.09.2014.⁴

În perioada anului 2015, Inspekția Socială a inspectat 43 de familii de asistenți parentali profesioniști din cadrul DASPF Strășeni, DASPF Cantemir, DASPF Călărași, DASPF Ialoveni, DASPF Drochia și DPSPS UTA Găgăuzia, care asigură la domiciliul îngrijirea, creșterea și educarea temporară a copilului, în vederea asigurării (re)integrării lui în familia biologică, extinsă, instituirii tutelei/curatelei, adopției sau a altor forme de îngrijire de tip familial.

! Iregularități constatate și concluzii principale

➤ **Majoritatea DASPF teritoriale inspectate nu dispuneau de documentele necesare prevăzute de Regulamentul – Cadru, care să justifice acordarea dreptului la serviciul de asistență parentală profesionistă pentru beneficiari.** Nereguli ce țin de completarea și perfectarea dosarelor personale ale copiilor au fost constatate în DASPF: Strășeni, Călărași, Cantemir, Drochia și DPSPS UTA Găgăuzia. În toate DASPF lipseau copiile certificatelor de botez ale copiilor sau altă informație referitor la religia copiilor, contrar prevederilor al. 4) din Anexa nr.5 din Regulamentul-cadru nr. 1361 din 07.12.2007 și raportul de evaluare complexă a copilului.

➤ **O deficiență comună unor familii de asistenți parentali profesioniști verificați la domiciliu ține de lipsa agendei de monitorizare a copiilor plasați în serviciu,** document în care, conform pct.60 din Standardele minime de calitate pentru serviciul APP, se fixează sistematic informația relevantă privind toate aspectele legate de situația copiilor în plasament. Astfel de abateri au fost constatate la DASPF Călărași, DASPF Cantemir.

➤ **Multiple nereguli admise de responsabili DASPF teritoriale au fost constatate asupra modului de supervizare a plasamentului copilului cît și revizuirea planurilor individuale de îngrijire a copilului de către aceștia:** DASPF Strășeni, DASPF Călărași și DASPF Cantemir nu dispun de un sistem de supervizare a plasamentului, astfel nefiind asigurat numărul obligatoriu de vizite în familia asistentului parental profesionist, care conform prevederilor **pct. 35 din Regulamentul – cadru, aprobat prin Hotărîrea de Guvern nr. 1361 din 07.12.2007** se efectuează: „a) săptămînal, pe parcursul primei luni a plasamentului; b) o dată la două săptămîni, pe parcursul lunii a doua și a treia; c) lunar, după expirarea primelor trei luni de la plasament.” Cele menționate

³ Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 1361 din 07.12.2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la serviciul de asistență parentală profesionistă (în continuare - Regulamentul-cadru nr. 1361 din 07.12.2007)

⁴ Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 760 din 17.09.2014 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de asistență parentală profesionistă și a standardelor minime de calitate (în continuare - Regulamentul-cadru nr. 760 din 17.09.2014)

denotă că angajații din cadrul serviciului asistență parentală profesionistă nu monitorizează calitatea serviciilor prestate de asistenții parentali profesioniști și, respectiv, nu asigură eficiența funcționării Serviciului.

➤ Verificările efectuate au scos în evidență un șir de **abateri de la cadrul normativ cu privire la angajarea asistenților parentali profesioniști**, dar și o **disciplină managerială precară în cadrul unor servicii, ceea ce afectează calitatea serviciilor prestate**:

a) Unele DASPF teritoriale au angajat în postul de asistent parental profesionist persoane, fără ca acestea să prezinte setul de documente stabilite conform Regulamentul-cadru nr. 760 din 17.09.2014. Astfel, verificările efectuate în cadrul DASPF Cantemir, DASPF Strășeni, DASPF Ialoveni, DASPF Drochia și DPSPS UTA Găgăuzia denotă că dosarele personale ale asistenților parentali profesioniști nu conțineau documentele prestabilite, dar și alte acte și informații necesare stipulate în Regulamentul-cadru nr. 760 din 17.09.2014. Lipsa actelor necesare permite angajarea unor persoane care nu îndeplinesc exigențele pentru posturile de asistenți parentali profesioniști. Totodată, în urma vizitelor la domiciliu familiilor de asistenți parentali profesioniști din r-nul Strășeni a fost constatată lipsa unor acte, care conform legislației trebuie să fie prezente la asistenții parentali profesioniști (ex: Contractul individual de muncă, Acordul de plasament pentru fiecare copil plasat);

b) Contrar prevederilor pct. 13 al Regulamentului-cadru nr. 760 din 17.09.2014, care stipulează că „Înainte de aprobare, solicitantul la funcția de asistent parental profesionist urmează un curs de formare inițială cu durata de 50 de ore, care este organizat de către prestatorul de serviciu în baza curriculumului aprobat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Cursul de formare inițială este parte a procesului de evaluare a solicitantului la funcția de asistent parental profesionist”. În cadrul DASPF Călărași s-a constatat că nu există acte confirmative cu privire la cursurile inițiale de instruire, înainte de a fi aprobați în calitate de asistenți parentali profesioniști. Astfel, lipsa instruirii continue a asistenților parentali profesioniști afectează calitatea prestării serviciului și nu garantează atingerea indicatorilor de performanță, stabiliți conform planurilor individualizate de îngrijire a copilului;

c) DASPF Cantemir, DASPF Strășeni și DPSPS UTA Găgăuzia nu elaborează și nu prezintă Comisiei pentru protecția copilului aflat în dificultate raportul de evaluare a copilului, contrar prevederilor pct. 22 din Regulamentul-cadru nr. 1361 din 07.12.2007 care prevede că: „Prestatorul de serviciu, în colaborare cu autoritatea tutelară și asistentul social din unitatea administrativ-teritorială unde este plasat copilul, instituția în care se află copilul și familia lui, va elabora și va prezenta Comisiei raportul de evaluare a copilului”;

d) DASPF Strășeni, DASPF Cantemir și DPSPS al UTA Găgăuzia (SASPF Vulcănești) nu efectuează evaluarea anuală a performanțelor asistenților parentali profesioniști, contrar prevederilor pct. 19 din Regulamentul – cadru, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1361 din 07.12.2007, care stipulează:” Secția asistență socială și protecție a familiei / Direcția pentru ocrotirea și protecția minorilor din municipiul Chișinău evaluează anual performanțele asistentului parental profesionist.”

Concluzie:

Inspekția Socială a constatat că Serviciul ”Asistență parentală profesionistă” în toate DASPF inspectate nu activează în conformitate cu toate prevederile legislației ceea ce afectează calitatea serviciilor prestate.

2.2.5. Serviciul social "Casa de copii de tip familial"

Aspecte de ordin general

CCTF reprezintă o instituție creată în baza unei familii complete, care oferă copilului orfan sau rămas fără ocrotire părintească îngrijire familială substitutivă în familia părintelui-educator. Decizia privind crearea CCTF se adoptă de către Consiliul raional/municipal.

Scopul CCTF este protecția copilului orfan sau rămas fără ocrotire părintească, socializarea și, după caz, (re)integrarea acestuia în familia biologică, extinsă sau adoptatoare. În casa de copii de tip familial pot fi plasați de la trei până la șapte copii cu vârste de până la 14 ani. Numărul total al copiilor plasați în CCTF și al copiilor proprii nu va depăși 7 persoane.

În perioada anului 2015, Inspekția Socială a verificat modul :

- a. de exercitare a atribuțiilor de către DASPF din raioanele Strășeni, Călărași, Cantemir, Drochia și SAPSFC Ceadr-Lunga privind respectarea procedurilor managementului de caz în procesul de acordare a îngrijirii familiale substitutive copilului orfan sau rămas fără ocrotire părintească, precum și de exercitare a altor atribuții prevăzute de cadrul normativ;
- b. de organizare și funcționare a 21 CCTF, care aveau în plasament 87 copii.

! Iregularități constatate și concluzii principale

➤ **Inspekția Socială a constatat cazuri de funcționare a unor CCTF cu încălcarea normelor legale:**

a) *DASPF Cantemir nu a încheiat acord de plasament a copiilor plasați în CCTF „Stoianov”, contrar prevederilor pct.64 din Regulament, care prevede că: ”Îngrijirea și educarea fiecărui copil plasat în CCTF se realizează în baza unui acord de plasament al copilului, încheiat între părintele-educator și structura teritorială de asistență socială”;*

b) *Persoanele responsabile din cadrul structurilor teritoriale de asistență socială au admis instituționalizarea copiilor în CCTF în lipsa actelor obligatorii, care urmau să fie anexate la dosar.* Deși Anexa nr.5 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.937 din 12.07.2002, prevede expres informația minimă pe care trebuie să o conțină dosarul personal al copilului plasat în CCTF, s-a constatat că acestea nu conțineau toate actele obligatorii (după caz: copia de pe cererea depusă de părinți sau reprezentantul legal al copilului prin care solicită acordarea îngrijirii temporare copilului de către autoritatea administrației publice locale, copiile actelor cu privire la părinți sau reprezentantul legal al copilului, caracteristica psiho-educatională a copilului prezentată de un psiholog, etc). Astfel de cazuri au fost constatate la toate direcțiile/secțiile de asistență socială verificate.

c) O deficiență sistemică, caracteristică și altor servicii sociale ține de neaplicarea de către asistenții sociali din cadrul structurilor teritoriale de asistență socială a metodologiei managementului de caz⁵. Verificările efectuate scot în evidență multiple cazuri de lipsă în dosare a copiilor documentelor care confirmă desfășurarea activităților de management ale cazului: evaluarea inițială, evaluarea complexă, stabilirea acțiunilor de intervenție, prin elaborarea și aprobarea planului individualizat de asistență. Majoritatea Planurilor individualizate de asistență care existau nu au fost revizuite și ajustate conform cerințelor prestabilite, fapt constatat, de asemenea la majoritatea entităților verificate. Această neregulă afectează procesul de evaluare a cerințelor pentru dezvoltarea copiilor și a excluderii potențialelor riscuri legate de acest proces. La DASPF Strășeni și Cantemir lipseau acordurile de plasament al copilului încheiate cu părinții educatori.

d) Asistenții sociali nu au asigurat un număr minim obligatoriu de vizite în CCTF, astfel, nefiind realizată componenta de monitorizare a activității Serviciului. Această iregularitate a fost constatată la toate direcțiile/secțiile de asistență socială verificate. Urmare verificării dosarelor personale ale părinților-educatori și ale copiilor și în urma vizetelor la domiciliu, echipa de inspecție denotă încălcarea cadrului normativ în vigoare care reglementează aspectul dat⁶. Carență respectivă afectează analiza progreselor obținute de copii aflați în plasament, și evaluarea necesităților de intervenție pentru îmbunătățirea serviciilor prestate copiilor.

e) Nu sunt respectate regulile de ținere a dosarelor părinților educatori. Inspecția a constatat că în majoritatea cazurilor în dosarele părinților educatori lipseau actele și informațiile confirmative stabilite în Anexa nr. 2 și în Anexa nr.3 la Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.937 din 12.07.2002. Această situație, a fost constatată de Inspecția Socială în toate direcțiile/secțiile de asistență socială verificate.

f) În dosarele tuturor părinților-educatori lipsesc date despre instruirea inițială pentru funcția de părinți-educator. La verificarea respectării prevederilor Regulamentului-cadru privind modul de selectare și aprobare a solicitanților la funcția de părinte-educator s-a constatat că DASPF Drochia nu respectă pct. 10 din Regulamentul-cadru, care prevede: ”După depunerea cererii și evaluarea solicitanților, structura teritorială de asistență socială organizează un curs de instruire inițială pentru solicitanții la funcția de părinte-educator”.

Concluzii:

Ținând cont de importanța și sensibilitatea serviciilor sociale oferite pentru protecția copilului orfan sau rămas fără ocrotire părintească, verificările efectuate de Inspecția Socială denotă că factorii responsabili din DASPF verificate nu au dat dovadă de responsabilitatea necesară în procesul:

- de asigurare a documentației necesare care urmează să conțină dosarele;
- instruirea părinților-educatori și dosarele copiilor;
- supervizarea plasamentului și serviciilor acordate;
- de aprobare și revizuire a planului individualizat de asistență a copilului;
- de evaluare anuală a performanțelor părinților-educatori și întocmire a rapoartelor de evaluare.

Iregularitățile constatate duc la apariția riscurilor asupra calității serviciilor prestate copiilor, care la rândul său pot influența negativ asupra progreselor educaționale și progreselor generale ale plasamentului. La fel, cele menționate creează dificultăți la determinarea corespunderii nivelului de performanță a părinților educatori.

⁵ Reglementată de managementul de caz. Ghidul asistentului social

⁶ Pct. 71 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 937 din 12.07.2002.

2.2.6. Serviciul social "Cantina de ajutor social"

Aspecte de ordin general

În calitate de serviciu social, cantina de ajutor social prestează servicii gratuite de alimentare a persoanelor din grupurile aflate în dificultate. Activitatea cantinelor de ajutor social se axează pe socializare, prevenire a excluziunii sociale și reintegrare a persoanelor social-vulnerabile.

Potrivit prevederilor Legii nr.81 din 28.02.2003⁷, de serviciile cantinelor de ajutor social beneficiază următoarele categorii de persoane socialmente vulnerabile ale căror venituri lunare pentru anul precedent constituie 1-2 pensii minime pentru limită de vîrstă:

- persoanele care au atins vîrsta de pensionar (fără domiciliu, fără susținători legali, fără venituri sau cu venituri mici);

- invalizii;

copiii pînă la vîrsta de 18 ani (din familiile cu mulți copii, din cele monoparentale și din alte familii considerate socialmente vulnerabile în baza anchetei sociale întocmite de organele teritoriale de asistență socială).

În perioada anului 2015, Inspekția Socială a inspectat:

a) DASPF din raioanele: Cantemir și Ialoveni, care au fost responsabile de examinarea cererilor solicitanților de serviciul cantina de ajutor social și referirea cazurilor în sistemul de servicii sociale;

b) 9 agenți economici și instituții, care prestează servicii de alimentație publică.

! Iregularități constatate și concluzii principale

➤ **Inspekția Socială a constatat că prestatorii de servicii au admis cazuri de stabilire a beneficiarilor serviciilor cantinei de ajutor social ignorînd criteriile de eligibilitate prevăzute la pct. 5 din Regulamentul de funcționare a cantinei de ajutor social, care prevede că:** „De serviciile cantinelor de ajutor social beneficiază următoarele categorii de persoane socialmente

⁷ Legea nr.81 din 28.02.2003 privind cantinele de ajutor social (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr.81 din 28.02.2003)

vulnerabile, ale căror venituri lunare, pe anul precedent, constituie 1-2 pensii minime pentru limită de vîrstă: a) persoanele care au atins vîrsta de pensionare (fără domiciliu, fără susținători legali, fără venituri sau cu venituri mici); b) invalizii; c) copiii pînă la 18 ani (din familiile cu mulți copii, monoparentale și din alte familii considerate socialmente vulnerabile în baza anchetei sociale întocmite de secțiile asistență socială și protecție a familiei (direcția generală asistență socială)”. Astfel de încălcări au fost depistate în cantinelor de ajutor social din r-nul Ialoveni, unde de serviciile cantinei beneficiază șomeri, persoane care fac parte din familii socialmente vulnerabile, categorii de cetățeni care nu se încadrează în categoriile de persoane menționate în Regulamentul sus-menționat.

➤ **DASPF nu dețineau documentele care să justifice acordarea dreptului la serviciile cantinei de ajutor social pentru beneficiari.** Astfel de abateri au fost constatate la DASPF Ialoveni și DASPF Cantemir.

➤ **DASPF teritoriale** responsabile de întocmirea listelor privind beneficiarii serviciilor cantinei de ajutor social **nu au respectat prevederile pct. 28 din Regulamentul de funcționare a cantinei de ajutor social**, care prevede că: „Secțiile asistență socială și protecție a familiei (direcția generală asistență socială): examinează și perfectează lista noilor solicitanți de serviciile cantinei de ajutor social și o prezintă, pînă la data de 20 a lunii curente, primarului (pretorului) unității administrativ-teritoriale”.

➤ **Nu au fost încheiate contracte între primarii și managerii cantinelor de ajutor social.** În contextul expus se menționează că unele primării nu aveau încheiate contracte cu managerii Cantinelor de ajutor social. Astfel, se exemplifică situația constatată la Primăriile satelor Chioselia, Cania, s. Baimaclia și Enichioi – raionul Cantemir și satelor Puhoi, Costești, Zîmbreni și Molești din raionul Ialoveni, încălcîndu-se, astfel, prevederile pct. 19 al Regulamentului-tip cu privire la funcționarea cantinelor de ajutor social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1246 din 16.10.2003, care prevede că: „Activitatea cantinelor de ajutor social se va desfășura în baza contractului încheiat între primar (pretor) și managerul cantinei de ajutor social”.

➤ **Nu se respectă procedura de documentare a deservirii prânzurilor.** Entitățile încalcă prevederile actelor normative în vigoare care evidențiază necesitatea întocmirii unui grafic săptămînal de prestare a serviciului și confirmarea zilnică de către beneficiari (prin semnătură) a fiecărei deserviri cu hrană. Se relevă că DASPF teritoriale responsabile nu au întreprins nici o măsură în vederea conformării acestui proces rigorilor prestabilite. Astfel de încălcări au fost constatate la acordarea serviciilor cantinei de ajutor social beneficiarilor din s. Puhoi, r-nul Ialoveni și s. Coștangalia, r-nul Cantemir, fiind constatat faptul că beneficiarii nu semnează zilnic în Registrul de evidență, pentru a confirma servirii hranei, contrar prevederilor din Regulamentul-tip nr. 1246 din 16.10.2003 pct.17 cu privire la funcționarea cantinelor de ajutor social și anume: „Administrația cantinei va întocmi graficul săptămînal de prestare a serviciilor, care va fi adus la cunoștința beneficiarilor. Fiecare deservire cu hrană va fi confirmată de către beneficiar prin semnătură”.

Concluzie:

Generalizând cele menționate se relevă că în structurile teritoriale de asistență socială se constată o disciplină precară în procesul de prestare a serviciilor cantinelor de ajutor social, și anume în activitatea de organizare și funcționare a cantinelor de ajutor social, stabilirea dreptului la serviciile cantinei de ajutor social, documentare a serviciilor prestate beneficiarilor, întocmire a graficului de prestare a serviciilor cantinei de ajutor social.

2.2.7. Servicii de reabilitare/recuperare medicală (balneo- sanatorială)

Aspecte de ordin general

În calitate de serviciu social, serviciul de reabilitare/ recuperare medicală (balneo-sanatorială) are menirea de a asigura cu bilete balneo-sanatoriale persoanele în vârstă și cele cu dizabilități, în vederea recuperării sănătății acestora.

La acordarea serviciului respectiv, responsabili din cadrul structurilor teritoriale de asistență socială urmau să se conducă de Regulamentul cu privire la modul de evidență și distribuire a biletelor de reabilitare/recuperare acordate persoanelor în vârstă și celor cu dizabilități,⁸ precum și de alte documente interne.

Serviciul respectiv se prestează de către Centrul de reabilitare „Victoria” din or. Sergheevca, regiunea Odesa, Ucraina și de Centrul republican pentru recuperarea sănătății invalizilor și pensionarilor „Speranța” din or. Vadul lui Vodă, aflate în subordinea MMPSF, dar și în alte centre de reabilitare medico – socială după cum ar fi: Centrele „Codru” din or. Călărași, „Nufărul Alb” din or. Cahul și „Constructorul” din mun. Chișinău.

Pe parcursul anului 2015, au fost inspectate **DPSPS UTA Găgăuzia (SASPF Comrat, SASPF Ceadâr-Lunga, SASPF Vulcănești) și 5 DASPF din raionale Strășeni, Călărași, Cantemir, Ialoveni, Drochia**, în cadrul cărora a fost supus controlului modul de respectare a cadrului normativ la distribuirea biletelor de reabilitare/ recuperare medicală (balneo-sanatorială). Perioada supusă inspecției a cuprins anii 2011-2014, după caz, perioada anilor 2012-2015.

! Iregularități constatate și concluzii principale

➤ **Verificările efectuate în cadrul inspecțiilor au scos în evidență că structurile teritoriale de asistență socială nu au avut instituite proceduri interne eficiente care să asigure legalitatea distribuirii biletelor de reabilitare/recuperare solicitanților, fiind eliberate ilegal 203 bilete de reabilitare/recuperare, costul cărora constituie suma de 1 234 748,98 lei, de asemenea a fost compromisă corectitudinea acordării biletelor:**

a) Angajații din cadrul DASPF verificate nu au dat dovadă de responsabilitate în procesul de acceptare a cererilor beneficiarilor, neasigurând prezentarea de către solicitanți a tuturor documentelor stabilite de cadrul normativ, prin ce a fost încălcat pct.14 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 372 din 06.05.2010, care stipulează că „*Persoana responsabilă de evidența solicitanților de bilete verifică copiile documentelor anexate la cerere, conform pct.11 din prezentul Regulament*”. Se menționează, că lipsa la cerere a actelor prestabilite poate afecta corectitudinea selectării beneficiarilor conform criteriilor de eligibilitate, precum și acordării incorecte a înlesnirilor la beneficierea de bilete balneo-sanatoriale. Astfel, în unele dosare ale beneficiarilor care au fost supuse verificării lipseau următoarele documente:

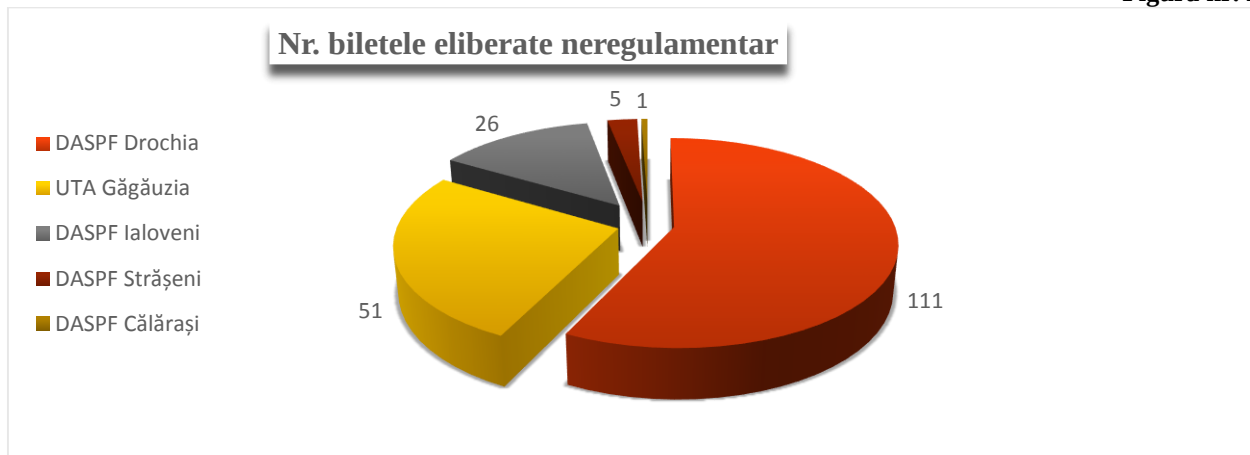
⁸ Regulamentul cu privire la modul de evidență și distribuire a biletelor de reabilitare/recuperare acordate persoanelor în vârstă și celor cu dizabilități, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 372 din 06.05.2010 (în continuare – Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 372 din 06.05.2010).

- copia buletinul de identitate, iar în cazul biletelor de reabilitare peste hotarele republicii – și pașaportul cetățeanului Republicii Moldova;
- legitimația de pensionar;
- copiile concluziei Consiliului de expertiză medicală a vitalității;
- lipsa copiilor carnetului de muncă;
- certificatele medicale de forma 070;
- certificatul prin care se confirmă că solicitantul nu a beneficiat de bilet în ultimii trei ani prin intermediul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, iar pentru persoanele încadrate în câmpul muncii – de la locul de muncă.

b) La selectarea beneficiarilor de bilete factorii responsabili din cadrul DASPF Strășeni, Călărași, Cantemir, Drochia, SASPF Comrat, Ceadr-Lunga, Vulcănești din cadrul DPSPF UTA Găgăuzia au ignorat pct.7 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 372 din 06.05.2010, care prevede că ...*“Dreptul la asigurare cu bilete se acordă o dată la 3 ani ...”*. Inspekția Socială a constatat că persoanele responsabile din direcțiile menționate au admis acordarea biletelor unor beneficiari cu periodicitatea de un an, pînă la 2 ani. Astfel, în perioada supusă inspekției, DASPF Drochia a eliberat cu încălcarea normelor legale - 111 bilete de reabilitare/recuperare pentru 92 persoane în sumă totală de **627 324** lei. În mod similar, DPSPF din UTA Găgăuzia, inclusiv SASPF Comrat, Ceadr-Lunga, Vulcănești au eliberat incorect 51 bilete în sumă totală de **355 741** lei, DASPF Ialoveni - 26 bilete în sumă de **191 838** lei, DASPF Strășeni - 5 bilete în sumă de **36 724** lei și DASPF Călărași – un bilet în sumă de **8932,56** lei.

Numărul biletelor balneo-sanatoriale eliberate nelegitim sunt demonstrate în Figura nr.4.

Figura nr.4

c) Un bilet de reabilitare a fost eliberat de către DASPF Ialoveni, la Centrul republican de recuperare a invalizilor și pensionarilor „Speranța” din or. Vadul lui Vodă cu încălcarea prevederilor pct.8 din Regulament, care stipulează că: *”Beneficiarii indicați în pct. 7, care au suportat infarct miocardic acut/repetat sau ictus cerebral primar/repetat, în primele 6 luni după incident au dreptul la bilete în Centrul republican de recuperare a invalizilor și pensionarilor „Speranța” din or. Vadul lui Vodă, peste rînd, indiferent de faptul dacă anterior au beneficiat de bilet în modul stabilit, distribuit de direcția/secția asistență socială și protecție a familiei.”*. Costul biletului de reabilitare/recuperare eliberat cu încălcarea prevederilor **pct. 8** din Regulament constituie suma de **5098 lei**.

d) DASPF Cantemir a eliberat gratuit 2 bilete de reabilitare persoanelor cu dizabilitate medie (gradul 3), care nu lucrează, încălcînd prevederile pct. 31 din Regulamentul: *”Bilete cu reducere de 70 % din cost se eliberează: b) persoanelor cu disabilități de gradul III neangajate în câmpul*

muncii ”. Biletul de reabilitare urma a fi eliberat cu achitarea a 30% din cost, ceea ce constituie 1264,66 lei (”Speranța”) și respectiv 2679,77 lei (”Victoria”).

e) La eliberarea biletelor, responsabilii din majoritatea DASPF verificate nu au ținut cont de numărul de ordine din registrul de evidență a solicitanților de bilete, fapt ce contravine prevederilor pct. 25 din Regulamentul, aprobat prin Hotărîrea de Guvern nr.372 din 06.05.2010, care stipulează că „eliberarea biletelor către solicitanții aflați în evidență se efectuează pe baza recomandărilor medicale și ordinii de înscriere de către persoana responsabilă desemnată prin ordinul șefului direcției/secției asistență socială și protecție a familiei”. Încălcarea numărului de ordine la eliberarea biletelor balneo-sanatoriale denotă favorizarea unor solicitanți și defavorizarea altora. La fel, contrar prevederilor legale nu se documentează refuzul solicitantului de a primi biletul de reabilitare/recuperare medicală și motivul acestuia. Astfel, dacă refuzul este motivat, solicitantul urmează a fi păstrat în listă și poate beneficia de bilet la o nouă solicitare sau propunere a DASPF, iar dacă este nemotivat, urmează a fi exclus.

f) O deficiență comună mai multor structuri teritoriale de asistență socială ține de eliberarea biletelor beneficiarilor cu câteva zile înainte de data prezentării la Centrele de reabilitare, astfel încălcându-se prevederile pct.17 din ***Regulamentul aprobat prin Hotărîrea de Guvern nr. 372 din 06.05.2010***, care prevede că: „*biletul se eliberează beneficiarului de către direcția/secția asistență socială și protecție a familiei cu 20 de zile înainte de data prezentării sale la Centru*”.

g) Au fost constatate și alte încălcări ale cadrului normativ care reglementează procesul de distribuire a biletelor, cum ar fi:

- efectuarea modificărilor în termenul de utilizare a biletului fără aplicarea ștampilei de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei;
- nereturnarea de către beneficiari a bonului de retur, care reprezintă confirmarea deplasării la centrul de reabilitare medicală.

➤ **Majoritatea structurilor teritoriale de asistență socială nu aveau o evidență veridică și exhaustivă a cererilor depuse de persoanele în vîrstă și cele cu disabilități, drept rezultat, acestea nu dispuneau de date pertinente privind numărul real de solicitanți, precum și numărul persoanelor care sunt în așteptare de bilete. Prin urmare:**

a) Nici o DASPF supusă inspecției nu a ținut în mod regulamentar Registrul de evidență a solicitanților de bilete. Ca rezultat, la majoritatea DASPF nu s-a constatat cu exactitate numărul de persoane care se aflau în lista de așteptare, deoarece nu toți beneficiarii de bilete erau radiați din registrul de evidență a solicitanților. Astfel, entitățile verificate nu dețineau informații exacte privind numărul persoanelor în așteptare de bilete, iar stabilirea reală a solicitanților este deficitară și din considerentul că la eliberarea biletelor nu întotdeauna se ține cont de numărul de ordine din registrul de evidență a solicitanților de bilete. La fel se menționează faptul că verificarea Registrelor de evidență a solicitanților de bilete și a Registrelor de strictă evidență a biletelor denotă multiple modificări, corectări și însemnări adăugătoare a înscrierilor efectuate, fără a se contrasemna de persoanele responsabile, fapt care pune la îndoială corectitudinea și legalitatea acestor modificări, iar lipsa unei consecutivități în atribuirea numărului de rînd pentru solicitările înregistrate a dus la existența cererilor cu numere de înregistrare identice.

b) Au fost constatate multiple carențe și la perfectarea registrelor de eliberare a biletelor balneo-sanatoriale și a dărilor de seamă despre valorificarea biletelor, astfel nefiind asigurată pertinența datelor raportate.

Concluzie:

Concluzionând cele menționate Inspekția Socială denotă că în cadrul structurilor teritoriale de asistență socială procesul privind distribuirea biletelor balneo-sanatoriale persoanelor în vîrstă și celor cu disabilități, este unul din cele mai vulnerabile sectoare de activitate, fiind grav afectat de nereguli. Cele menționate creează premise majore privind apariția riscului de fraudă, dar și subminează funcționalitatea unuia din principiile pe care se întemeiază asistența socială privind asigurarea dreptului la servicii sociale tuturor persoanelor/familiilor defavorizate în condiții de tratament egal și fără discriminare.

Neregulile constatate au fost cauzate de lipsa unui control intern funcțional în cadrul entităților verificate, inclusiv: nedesemnarea persoanei responsabile de procesul de distribuire a biletelor; atitudinea superficială a responsabilului de gestionarea procesului aferent evidenței și distribuirii biletelor față de exercitarea atribuțiilor funcționale, precum și monitorizarea necorespunzătoare a activității acestuia de către conducătorul nemijlocit.

2.2.8. Centre - prestatoare de servicii sociale specializate

Aspecte de ordin general

În cadrul misiunilor de inspekție au fost verificate **13 Centre prestatoare de servicii sociale specializate**, care activează la nivelul I și II al APL, dintre care:

- 5 Centre de zi pentru copii cu disabilități;
- 1 Centru de consiliere pentru copii și familii în situație de risc;
- 1 Centru de reabilitare și protecție socială a copiilor în situație de risc;
- 2 Centre comunitare multifuncționale;
- 1 Centru de plasament temporar pentru persoane în etate;
- 1 Centru de plasament temporar sau permanent pentru persoane în etate;
- 1 Centru de zi și plasament temporar pentru persoane în etate;
- 1 Centru maternal.

! Iregularități constatate și concluzii principale

Deși spectrul de servicii sociale acordate de centrele verificate este variat, Inspekția Socială a constatat că în activitatea centrelor a fost admise nereguli de caracter sistemic:

➤ **Toți managerii centrelor de plasament temporar pentru persoanele în etate verificate, nu au întreprins măsuri pentru ajustarea Regulamentelor de organizare și funcționare a Centrelor în conformitate cu prevederile Regulamentului – cadru și Standardelor minime de calitate.**

- **Regulamentele de funcționare a unor centre nu prevedeau criterii de eligibilitate bine definite privind admiterea beneficiarilor în aceste instituții, precum și actele obligatorii care trebuie să se prezinte pentru acordarea serviciilor.** Astfel de deficiențe au fost constatate la Centrul de zi pentru copii cu dizabilități „Dorința” din or. Călărași, la 3 Centre de reabilitare pentru copii cu dizabilități, și anume: „Solnișco”, „Nadejda”, „Fidanjic” din UTA Găgăuzia. La aprobarea regulamentelor acestor instituții nu s-a ținut cont de pct. 11 al. a), b) din

Standardele minime de calitate privind serviciile sociale prestate în centrele de zi pentru copii cu dizabilități, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 824 din 04.07.2008, prevede că: „Centrul acceptă beneficiarul conform regulilor și procedurii de admitere stipulate în regulamentul intern”, „procedura de admitere prevede actele necesare, criteriile de eligibilitate ale copilului, modul în care se consemnează decizia, modalitatea de contestare a deciziei”.

- În multiple cazuri beneficiarii Centrelor nu corespundeau criteriilor de eligibilitate prestabilite, iar unii beneficiari ai Centrelor au beneficiat de servicii cu încălcarea termenului maxim admis.
- Asistenții sociali nu au aplicat pe deplin instrumentele aferente managementului de caz (evaluarea inițială, evaluarea complexă, întocmirea Planului individualizat de asistență) la admiterea beneficiarilor în Centre. Nu s-au solicitat de la toți beneficiarii documentele necesare pentru acceptare în aceste instituții. Nereguli de astfel gen au fost constatate la majoritatea entităților verificate.
- Unele Centre la acordarea serviciilor de plasament pentru copii nu respectau condițiile minime stipulate în Standardele minime de calitate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 450 din 28.04.2006. Astfel, unele Centre nu dispuneau de funcționalitățile necesare întreținerii copiilor, nu se dispunea de izolatoare unde urmau a fi plasați copiii bolnavi sau suspecți de o boală contagioasă.
- Verificările efectuate au scos în evidență faptul că personalul angajat în Centre nu totdeauna corespundea exigențelor și cerințelor minime pentru ocuparea postului prevăzute de cadrul regulator intern. O altă deficiență sistemică constatată la unele Centre se referă la lipsa personalului specializat, având impact asupra desfășurării efective și eficiente a activităților procesului de prestare a serviciilor.

Concluzie:

Inspekția Socială a constatat că funcționarea centrelor la nivel local are o importanță deosebită în sistemul de servicii sociale fiind o alternativă și o oportunitate pentru acordarea serviciilor necesare persoanelor în dificultate. Majoritatea beneficiarilor sunt satisfăcuți de serviciile prestate. Cu toate acestea un șir de încălcări în aplicarea prevederilor legislației au fost constatate în activitatea tuturor centrelor inspectate. Aceste iregularități afectează calitatea serviciilor prestate beneficiarilor. Majoritatea încălcările constatate au fost condiționate de comunicarea și colaborarea inefficientă între centre și structurile teritoriale de asistență socială.

2.2.9. Serviciul asistență socială comunitară

Aspecte de ordin general

Serviciul asistență socială comunitară este un serviciu creat pe lângă structurile teritoriale de asistență socială, fiind serviciul de bază care acționează la nivel de comunitate, întru implementarea politicilor sociale la nivel de grupuri de beneficiari și la nivel de persoană.

Scopul și obiectivele SASC constau în:

- identificarea problemelor și coordonarea activităților de protecție socială a tuturor categoriilor de persoane defavorizate;
- identificarea persoanelor în situație de dificultate și facilitarea accesului acestora la servicii sociale, fiind responsabil de aplicarea procedurilor managementului de caz, în vederea asigurării acordării calitative a serviciilor sociale;
- susținerea și mobilizarea comunității în vederea prevenirii și soluționării situațiilor de dificultate.

În cadrul misiunilor de inspecție efectuate a fost verificat Serviciul ”Asistență socială comunitară” al DPSPS din UTA Găgăuzia, DASPF din raioanele Strășeni, Drochia, Cantemir, Ialoveni și Călărași.

! Iregularități constatate și concluzii principale

➤ Pornind de la sarcinile și atribuțiile SASC, iregularitățile expuse în compartimentele anterioare ale prezentului raport privind procesul de evaluare a nevoilor beneficiarilor, coordonarea și monitorizarea serviciilor sociale acordate la nivel de comunitate, denotă carențe și abateri la nivel de funcționare a SASC .

➤ DPSPS din UTA Găgăuzia, DASPF Strășeni, Cantemir și Ialoveni nu au întreprins **măsuri regulamentare⁹ de instituționalizare a Serviciului de asistență socială comunitară**, nefiind emis ordinul de instituire a Serviciului, contrar prevederilor pct. 11 din Regulament-cadru care menționează că „*Serviciul de asistență socială comunitară se instituie pe lângă structura teritorială asistență socială prin ordunul emis de șeful structurii teritoriale asistență socială*”.

➤ **N-a fost instituită funcția de șef al serviciului de asistență socială comunitară din cadrul DPSPSdin UTA Găgăuzia**, contrar prevederilor pct. 12 din Regulament-cadru de activitate al Serviciului de asistență socială comunitară, aprobat prin Ordinul Ministrului Protecției Sociale,

⁹ Potrivit prevederilor pct. 11 din Regulamentul-cadru de activitate a Serviciului de asistență socială comunitară, aprobat prin Ordinul Ministrului Protecției Sociale, Familiei și Copilului (actualmente Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei) nr. 54 din 10 iunie 2009.

Familiei și Copilului nr. 54 din 10.06.2009, care menționează că: „*Serviciul de asistență socială comunitară este constituit din:*

- a) șeful serviciului asistență socială comunitară;*
- b) asistenți sociali supervizori;*
- c) asistenți sociali comunitari.”*

➤ **SASC inspectate nu respectă prevederile mecanismului de supervizare profesională în asistența socială**, nefiind întocmite pentru unele cazuri potrivit cerințelor: acordurile de supervizare, rapoartele ședințelor de supervizare a asistenților sociali comunitari și planurile individuale de dezvoltare profesională a asistenților sociali supervizați. De asemenea, asistenții sociali supervizori nu efectuează vizite de monitorizare în teren a asistenților sociali comunitari, în numărul prestabilit (prevăzut o vizită la 2-3 luni).

➤ **Structurile teritoriile de asistență socială nu se respectă prevederile cadrului normativ¹⁰ cu privire la angajarea asistenților sociali în Serviciul asistență socială comunitară.**

Concluzie:

Deși asistenții sociali comunitari sunt persoanele abilitate cu responsabilități pe întregul proces de acordare a serviciilor sociale, începând cu identificarea cazului și finisând cu închiderea lui, în unele cazuri rolul acestora se diminuează, ca rezultat al absenteismului în exercitarea atribuțiilor la nivel de comunitate. Concomitent, o parte din carențele depistate în activitatea SASC au la bază factori obiectivi precum: lipsa și fluctuația personalului, care conduc supraîncărcarea cu activități a asistentului social prin repartizarea pentru deservire a unor sectoare cu un număr mult mai mare a populației, față de norma stabilită. La fel, există probleme semnificative legate de pregătirea profesională a asistenților sociali comunitari, precum și de neaplicarea procedurilor de supervizare a activităților desfășurate de aceștia, conform standardelor stabilite.

2.2.10. Azil pentru persoane în vârstă și persoane cu dizabilități

Aspecte de ordin general

Azilul reprezintă o instituție care prestează asistență socială, temporară sau permanentă, persoanelor în vârstă și persoanelor cu dizabilități. Conform legislației, Azilul are drept scop crearea condițiilor optime de trai, reabilitare și asistență medico-socială pentru persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități.

În temeiul inspectării modului de aplicare corectă și unitară a cadrului legal-normativ privind acordarea serviciilor sociale, au fost supuse verificărilor următoarele aziluri:

- Azilul pentru persoane în vârstă și cu dizabilități din orașul Călărași;
- Azilul de bătrâni "Yardîmnîk" din orașul Ceadâr- Lunga;
- Azilul de bătrâni "Atîrlîk" din orașul Vulcănești;
- Azilul de bătrâni din s. Gribova r-l Drochia.

¹⁰ Hotărîrea Guvernului nr.24 din 10.01.2007, „Regulamentul cu privire la modul de angajare a asistenților sociali”.

! Iregularități constatate și concluzii principale

- **In cadrul misiunilor de verificare Inspecția Socială a constatat cazuri de admitere neregulamentară a beneficiarilor în Azil.** În Azilul pentru persoane în vârstă și cu dizabilități din orașul Călărași a fost cazată o persoană în vârstă, contrar prevederilor pct. 23 din Regulamentul-tip nr. 1500 din 31.12.2004, care nu corespunde criteriilor de eligibilitate. aceasta conform concluziei medicale fiind diagnosticată cu dizabilitate psihică
- În rezultatul verificării dosarelor personale ale beneficiarilor s-a constatat că **o parte din dosare nu conțin actele obligatorii** prevăzute de Regulamentul-tip, aprobat prin Hotărârea Guvernului 1500 din 31.12.2004, inclusiv îndreptarea în Azil eliberată de structura teritorială de asistență socială.
- **Nu au fost încheiate contracte cu toți beneficiarii serviciilor prestate de Aziluri, iar unele contracte de acordare a serviciilor contra plată încheiate între Azil și beneficiar/ sau reprezentantul legal al acestuia, nu erau confirmate notarial.**

- **S-au constatat nereguli și în activitatea Azilurilor.** O deficiență comună a două Aziluri ține de transmiterea a 80% din suma pensiei beneficiarilor pentru deservirea și întreținerea instituției, restul sumei în mărime de 20% rămâne beneficiarilor, ceea ce contravine art. 17 pct. 2 din Legea cu privire la pensiile de asigurări sociale nr.156 din 14.10.1998. Astfel de cazuri au fost constatate în cadrul Azilul de bătrâni "Yardîmnîk" din orașul Ceadâr- Lunga și Azilul de bătrâni "Atîrlîk" din orașul Vulcănești.

- **În toate azilurile inspectate lipsește sala de reabilitare psiho-socială, sala de kinetoterapie,** fapt care duce la scăderea activităților desfășurate și la reabilitarea medicală defectuoasă a bătrînilor.

2.3. Nivelul de executare a recomandărilor înaintate de Inspekția Socială în cadrul inspekției serviciilor sociale în anul 2015

În anul 2015, urmare a verificărilor efectuate de Inspekția Socială, în scopul înlăturării neregularităților atestate și pentru îmbunătățirea managementului acordării serviciilor sociale către beneficiari, de către echipele de inspekție au fost formulate 250 de recomandări înaintate structurilor teritoriale de asistență socială, altor entități verificate.

Recomandările vizau în principal îmbunătățirea procedurilor interne privind aplicabilitatea cadrului normativ, ceea ce denotă faptul că managerii entităților verificate încă nu sunt conștienți pe deplin de respectarea obligatorie a cadrului normativ-legal, în vederea desfășurării corecte a atribuțiilor funcționale. La fel, o pondere semnificativă a revenit recomandărilor legate de îmbunătățirea controlului intern al entităților prin reglementarea proceselor interne, descrierea acestora, dar și implementarea procedurilor de implementare.

Totodată, în rezultatul încălcărilor grave ale legislației la acordarea serviciilor sociale a fost cauzate prejudicii bugetului public național în sumă totală de **1 364 480 lei**, dintre care:

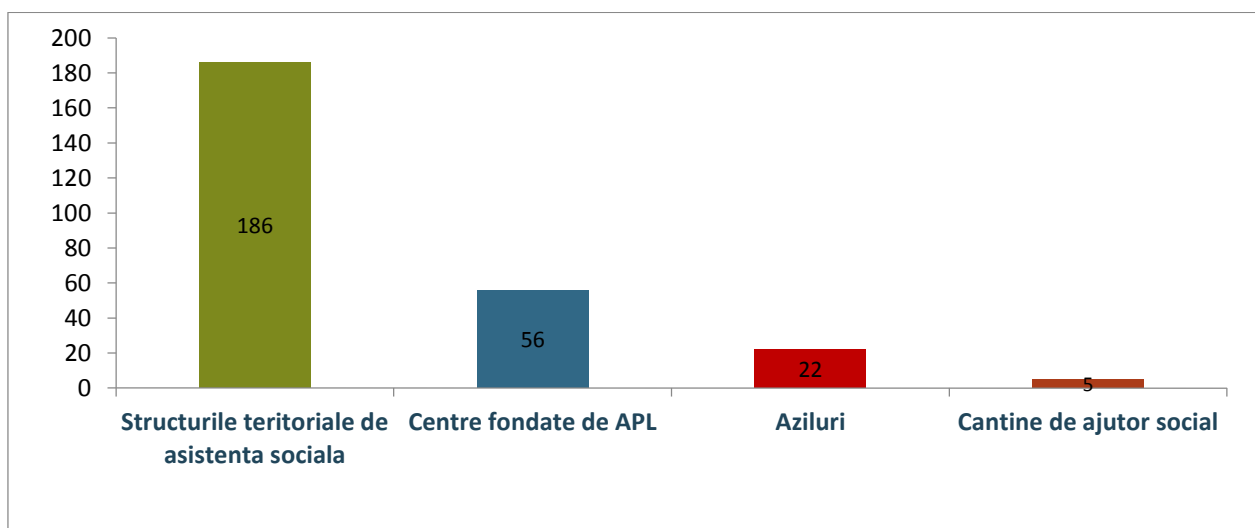
- DPSPS UTA Găgăuzia (serviciul de reabilitare/recuperare) - 355 741 lei;
(serviciul Asistență Personală) - 51 017 lei.
- DASPF Drochia (serviciul de reabilitare/recuperare) - 627 324 lei;
(serviciul de îngrijire socială la domiciliu) - 48 189 lei.
- DASPF Ialoveni (serviciul (bilete) de reabilitare/recuperare) - 191 838 lei;
(serviciul Asistență Personală) - 30 527 lei.
- DASPF Strășeni (serviciul de reabilitare/recuperare) - 41 698 lei.
- DASPF Cantemir (serviciul de reabilitare/recuperare) - 9 214 lei.
- DASPF Călărași (serviciul de reabilitare/recuperare) - 8 932 lei.

Pe lângă faptul că materialele controalelor efectuate la aceste instituții au fost remise în adresa organelor de drept, entităților respective li s-a recomandat întreprinderea măsurilor de restituire a mijloacelor în sumă de 1 364 480 lei, însă șefii structurilor teritoriale de asistență socială inspecate au demonstrat o atitudine iresponsabilă în implementarea recomandărilor înaintate de Inspekția Socială.

Din numărul total al recomandărilor, partea preponderentă, sau **70 %** revine recomandărilor înaintate structurilor teritoriale de asistență socială, aceste fiind urmate de recomandările către entitățile prestatoare de servicii sociale (Centre) –**18,6%**, alte entități – **11,4%**.

Ponderea recomandărilor înaintate pe tipuri de entități se prezintă în felul următor:

Figura nr. 5

În mare parte entitățile verificate nu au dat dovadă de atitudine responsabilă la capitolul implementarea recomandărilor Inspecției Sociale, prin întreprinderea măsurilor de rigoare privind remedierea deficiențelor constatate de inspecție. Ca rezultat, la situația din **01.01.2016** au rămas neexecutate **193** de recomandări, sau ceea ce constituie **71,7 %** din numărul total al acestora. Nivelul de implementare a recomandărilor a fost unul destul de modest constituind doar **18,2%**, concomitent celor executate parțial revenind – **11,5%**.

Datele generalizate privind monitorizarea executării recomandărilor pe tipuri de entități se prezintă astfel:

Tabelul nr. 7

Recomandări	Structuri teritoriale de asistență socială	Centre fondate de APL	Cantine de ajutor social	Aziluri	Total
Executate	34	9	0	2	45
Executate parțial	22	6	0	3	31
Neexecutate	130	41	5	17	193
Total	186	56	5	22	269

Datele din tabel relevă că cele mai mari restanțe ce țin de implementarea recomandărilor Inspecției Sociale se înregistrează la Cantine de ajutor social și aziluri. Cele mai mari restanțe au fost înregistrate la:

- DASPF UTA Găgăuzia – **60** recomandări
- DASPF Ialoveni – **34** recomandări

3. SPORIREA EXPERIENȚEI PROFESIONALE ALE PERSONALULUI INSPECȚIEI SOCIALE

Realizarea unei activități de inspecție performante în cadrul Inspecției Sociale este strâns legată de calificarea și profesionismul angajaților acesteia. Având în vedere că Inspecția Socială se confruntă cu problemele specifice sectorului public și anume, de menținere a personalului calificat, precum și de recrutare a angajaților cu un nivel corespunzător de competență profesională, conducerea instituției a fost în permanentă preocupată de dezvoltarea capacităților profesionale ale angajaților, activitățile la acest compartiment fiind direcționate pe 3 direcții prioritare:

- + Dezvoltarea unui cadru metodologic intern menit să reglementeze, standardizeze și să îmbunătățească calitatea activității de inspecție, altor procese operaționale din cadrul instituției.
- + Dezvoltarea tehnologiilor informaționale, care să asigure automatizarea procesului de inspecție/ control, inclusiv a procesării datelor metrice cu privire la iregularitățile depistate la acordarea către beneficiari a AS, APRA și a serviciilor sociale, precum și să asigure generalizarea și raportarea rezultatelor acestora.
- + Formarea profesională continuă a angajaților, realizată prin diverse forme și metode de instruire.

3.1. Dezvoltarea cadrului metodologic

Pornind de la obiectivele operaționale stabilite pentru anul 2015, în cadrul Inspecției Sociale s-a preconizat elaborarea a două Ghiduri de inspecție, care urmau să încorporeze metodologia de inspecție a ajutorului social, ajutorului pentru perioada rece a anului și a serviciilor sociale, prin intermediul SIAAS - modulul IS.

În perioada raportată, cu suportul consultantului local din cadrul PCERAS a fost elaborat Ghidul privind metode, proceduri și tehnici de inspectare a prestațiilor sociale, aprobat prin ordinul șefului Inspecției Sociale nr. din., fiind testat în prealabil în cadrul misiunilor de inspecție desfășurate în perioada octombrie-decembrie 2015.

Acest document stipulează activitățile, procedurile și tehnicile aplicabile prin intermediul funcționalităților SIAAS în desfășurarea misiunilor de control a AS și APRA, la etapele de inițiere, planificare, executare și raportare a rezultatelor inspecțiilor. Concomitent, actul metodologic menționat prevede rolul și responsabilitățile personalului cu atribuții de conducere și de inspecție la fiecare etapă de desfășurare a misiunii de control.

Un aspect importat reglementat în Ghid îl constituie abordarea de inspecție pentru cazurile de fraudă/eroare stabilite în cadrul misiunii de control, precum și recomandările care urmează a fi înaintate către DASPF privind restituirea prestațiilor sociale de către beneficiari. De menționat că aspectul ce ține de restituirea mijloacelor financiare de către beneficiarii AS și APRA constituie un aspect destul de dificil în activitatea de inspecție, având în vedere că cadrul normativ care vizează domeniul respectiv de reglementare este interpretabil și nu este destul de elocvent pentru unele prevederi. Prin urmare, este evident că acest document va fi necesar de revizuit și ajustat, urmare comunicării cu MMPSF privind soluționarea/clarificarea subiectelor dificile, pentru o aplicare univocă și corectă a legislației.

Având în vedere că în perioada de raportare au fost prioritare activitățile privind dezvoltarea cadrului metodologic legat de inspectarea AS și APRA, eforturile instituției fiind direcționate la realizarea

acestei sarcini, nu s-a reușit elaborarea Ghidului privind inspectarea serviciilor sociale, activitatea respectivă urmând a fi efectuată concomitent cu dezvoltarea modulului SIAAS privind inspectarea serviciilor sociale.

Tot cu suportul cu suportul consultantului local din cadrul PCERAS a fost elaborat și Planul de dezvoltare strategică al Inspecției Sociale pentru anii 2015-2017. Acest document încorporează misiunea, obiectivele, prioritățile și direcțiile de activitate pe termen mediu a instituției, constituind un instrument de planificare și monitorizare a rezultatelor obținute, pentru a asigura eficiența și performanța activității Inspecției Sociale.

3.2. Dezvoltarea tehnologiilor informaționale

În anul 2015 au fost finalizate activitățile privind dezvoltarea și punerea în aplicare a SIAAS - modulul „Inspecția Socială”, realizate cu suportul Băncii Mondiale în cadrul proiectului „Consolidarea eficacității rețelei de asistență socială”.

SIAAS - modulul Inspecția Socială, are rolul de a eficientiza procedura de inspecție a AS și APRA, facilitând și îmbunătățind procesul de control începând cu planificarea misiunii până la prezentarea raportului de inspecție și generalizarea per ansamblu a datelor cu privire la iregularitățile depistate. În așa mod, SIAAS - modulul Inspecției Sociale asigură:

- accesul la informațiile existente în sistem privind stabilirea și acordarea AS și APRA familiilor beneficiare, inspectorii având posibilitatea analizării și documentării referitoare la obiectul inspecției;
- accesul la unele informații externe care au stat la baza determinării dreptului beneficiarului la AS și APRA, în modul fiind integrate datele din alte sisteme precum: Registru; CNAS și ANOFM, care facilitează gestionarea proceselor de inspecție privind legalitatea acordării prestațiilor sociale;
- procesarea automatizată a datelor metrice colectate pe parcursul desfășurării inspecției, fiind exclus factorul uman în procesul de recalcul al mărimii AS și APRA și respectiv diminuat riscul de eroare;
- standardizarea și îmbunătățirea calității Rapoartelor de inspecție, acestea generându-se automat;
- evidența inspecțiilor efectuate, monitorizând-se performanța activității angajaților instituției, și, respectiv per ansamblu a activității de inspecție;
- evidența și monitorizarea automatizată a executării recomandărilor înaintate de Inspecția Socială.

Utilizarea SIAAS în activitatea de inspecție a scos în evidență și necesitatea dezvoltării funcționalităților acestuia. Astfel, se necesită încorporarea pașilor de inspecție pe interfața modulului la inspectarea cererii de ajutor social și a ajutorului pentru perioada rece a anului, care va asigura o mai bună monitorizare a tehnicilor și procedurilor utilizate de inspectorii în procesul de inspecție, dar și valorificarea impactului financiar pe tipuri de iregularități depistate.

La fel urmează a fi asigurat accesul Inspecției Sociale la baza de date a Poliției de Frontieră, pentru ce se necesită conexiunea la internet prin intermediul Centrului de Comunicații Speciale, având în vedere că aceste servicii sunt prestate Inspecției Sociale de către S.A „Moltelecom”.

În cadrul extinderii SIAAS urmează a fi dezvoltat și submodulul IS privind inspectarea serviciilor sociale acordate beneficiarilor. Acesta va fi un instrument de lucru pentru inspectorii, care are rolul de a automatiza și eficientiza procesul de identificare a iregularităților admise în procesul de acordare a serviciilor sociale beneficiarilor și de raportare a rezultatelor acestora.

3.3. Formarea profesională continuă a inspectorilor sociali

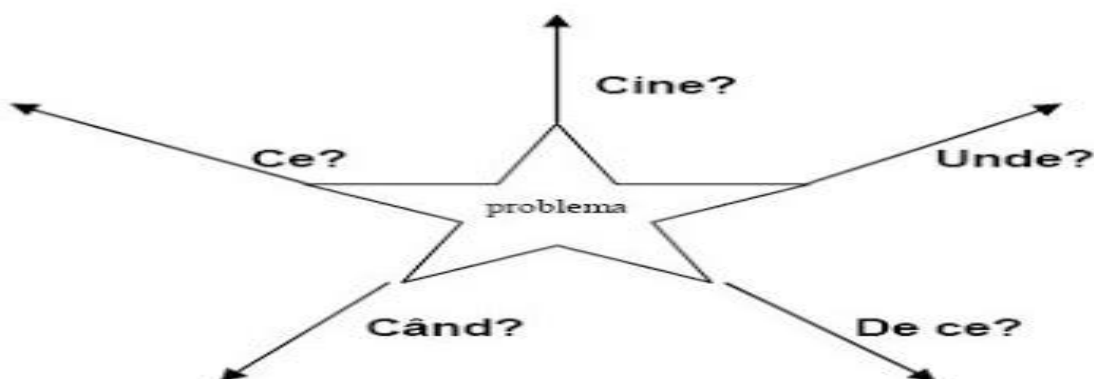
Problemă stringentă care semnificativ a afectat managementul resurselor umane în cadrul Inspecției Sociale, în anul 2015, a fost nivelul înalt de fluctuație a cadrelor. Astfel, pe parcursul anului s-au eliberat din funcțiile deținute 15 persoane, sau acest indicator înregistrând cote maxime de la începutul activității Inspecției Sociale. Ca rezultat, pe parcursul anului au fost angajați 12 funcționari publici (71% din personalul cu atribuții de inspecție), dintre care 10 funcționari cu statut de debutant. Concomitent, la situația din 31.12.2015 erau vacante 3 funcții de inspector.

Este evident că situația creată a condus la necesitatea formării profesionale a noilor angajați, dar și alocarea unui buget de timp suplimentar celui planificat pentru desfășurarea instruirilor. Astfel, dacă pentru instruirea profesională a personalului s-a planificat să se utilizeze 40 ore per angajat, apoi timpul efectiv alocat pentru această activitate a constituit 87 ore per angajat, sau circa de 2 ori mai mult.

Partea preponderentă a instruirilor s-a realizat cu suportul consultantului din cadrul Proiectului „Consolidarea eficacității rețelei de asistență socială”, fiind desfășurate cursuri de instruire:

- aplicarea prevederilor Ghidului privind metode, proceduri și tehnici de inspecție a prestațiilor sociale în activitatea de inspecție a AS și APRA.
- utilizarea SIAAS- modulul Inspecției Sociale în activitatea de inspecție.

În afara cursurilor de instruire, au fost desfășurate instruiți cu angajații și la locul de muncă, oferite personalului cu atribuții de inspecție, în cadrul verificărilor desfășurate în teren în scopul constituirea profilului riscului.

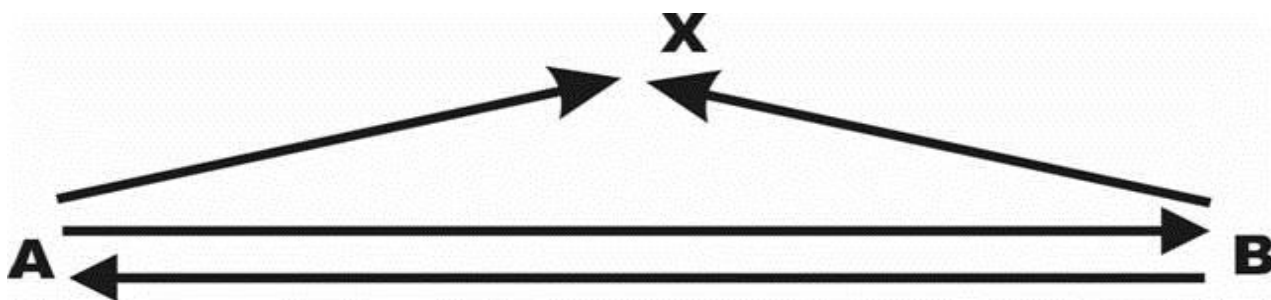
La fel, pe parcursul anului patru angajați ai Inspecției Sociale au beneficiat de instruiți externe, inclusiv în cadrul Academiei de Administrare Publică, precum și în cadrul instruirilor oferite de Cancelaria de Stat cu suportul partenerilor externi (proiectul Twinning).

4. EFICIENȚA COMUNICĂRII INTERNE ȘI EXTERNE

Inspekția Socială conștientizează necesitatea acordării unei atenții sporite activităților de comunicare, acestea fiind un mijloc de prevenire și descurajare a fenomenului de fraudă și eroare.

Implementarea activităților întru realizarea obiectivului respectiv rezumau la elaborarea și emiterea periodică a comunicatelor de presă prin intermediul mass - mediei referitor la principalele iregularități constatate în cadrul misiunilor de inspecție, măsurile care impun în vederea remedierii iregularităților și alte interacțiuni cu mijloacele de informare în masă. În total, a fost planificate 4 prezentări în mass-media; către societatea civilă a rezultatelor activității Inspekției Sociale.

Efectiv, în anul 2015, transparența activității Inspekției Sociale a fost asigurată prin difuzarea către reprezentanții mass-mediei a informației oficiale despre rezultatele activității instituției, fiind publicate articole în surse ale mass – mediei cu privire la rezultatele activității Inspekției Sociale, dar și participarea angajaților în cadrul emisiunilor televizate fiind abordat subiectul corectitudinii acordării ajutorului social (Publica TV).

Similar perioadelor anterioare de raportare, prioritate s-a acordat comunicării cu entitățile inspectate, astfel în fiecare raion în care s-au desfășurat inspecții sociale fiind organizate ședințe de discuție a rezultatelor inspecției. De regulă, la asemenea ședințe au fost prezenți: șeful DASPF, asistenții sociali, alți specialiști din cadrul DASPF. Raportul de comunicare a rezultatelor inspecției s-a referit la statistica generală, cazurile de încălcări ale cadrului legal - normativ la acordarea prestațiilor și serviciilor sociale beneficiarilor, precum și cauzele care conduc la aceste nereguli.

Este evident că elaborarea și implementarea Strategiei de comunicare externă, emiterea sistematică a comunicatelor de presă și a notelor informative privind rezultatele activității de inspecție ar fi o provocare pentru instituție pentru o următoare perioadă de activitate.

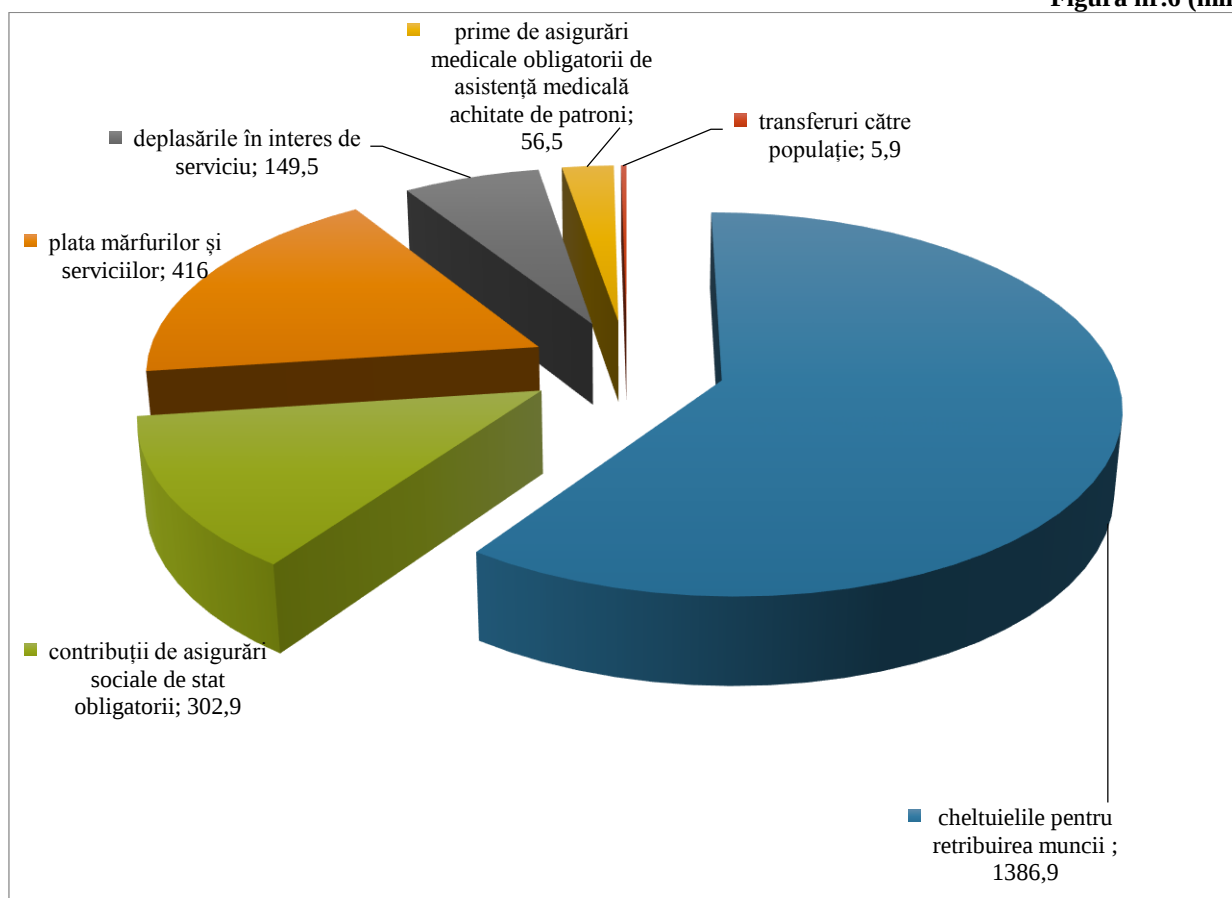
5. RESURSE FINANCIARE ALE INSPECȚIEI SOCIALE

Pentru activitatea Inspecției Sociale pe anul 2015, bugetul aprobat al Inspecției Sociale constituie 2599.8 mii lei. Pe parcursul anului au fost executate cheltuieli în sumă de 2207,8 mii lei, sau 84,9 la sută din volumul de mijloace preconizate.

Cheltuielile efective au însumat 2317,7 mii lei, sau cu 282,1 mii lei mai puțin decât mijloacele aprobate, fapt ce denotă că la execuția bugetară a fost respectată limita bugetară aprobată.

Structura cheltuielilor efective pentru întreținerea Inspecției Sociale se prezintă astfel:

Figura nr.6 (mii lei)

Datele din diagramă relevă că ponderea cea mai mare în totalul cheltuielilor din bugetul Inspecției Sociale o dețin cheltuielile de personal și plățile la buget aferente – 75,3 %. În cadrul cheltuielilor totale, reprezentative sînt și cheltuielile destinate plății mărfurilor și serviciilor – circa 17,9 %, cheltuielile de deplasare în interes de serviciu – circa 6,5 %, cheltuielile pentru retribuirea muncii – 57,3 %.

La situația din 31.12.2015, Inspecția Socială a înregistrat datorii creditoare în sumă totală de 181,3 mii lei, dintre care cele mai semnificative se referă la datoriile salariale pentru luna decembrie 2015 – 86,2 mii lei, datoriile pentru mărfurile și serviciile achiziționate -70,1 mii lei.

Informația generalizată pe tipuri de încălcări constatate la acordarea ajutorului social în anul 2015
(în cadrul misiunilor de inspectare în scopul constituirii profilului riscului)

[illegible]

N/o	Raion / Misiune de inspecție	Venituri din salarizare						Venituri din activități agricole										Statutul de student			
		Membrul familiei nu deține statutul de angajat	suma (lei)	Date declarate eronat/ nedeclararea modificărilor intervenite în veniturile	suma (lei)	Nu au fost declarate modificările privind pierderea statutului de angajat	Suma (lei)	Membrul familiei nu realizează activități agricole	Suma (lei)	Certificatul APL conține date incorecte/Incomplete despre teren/bonitate	Suma (lei)	Beneficiarul a declarat date incorecte în cerere privind suprafața terenurilor deținute/calitatea solului	Suma (lei)	Nu au fost declarate modificările intervenite privind deținerea terenurilor	Suma (lei)	Nu realizează venituri din activități de antreprenoriat	Suma (lei)	Membrul familiei nu deține statutul de student	Suma (lei)	Nedeclararea veniturilor din bursă	Suma (lei)
18	Drochia	0	0	1	0	0	0	0	0	5	184	1	1645	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Criuleni	0	0	3	3847	0	0	0	0	15	9083	2	4279	0	0	0	0	1	5748	1	0
20	Ialoveni	1	2410	2	7231	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2688
21	UTA Găgăuzia	0	0	1	3029	2	18674	0	0	6	2631	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Bălți	0	0	2	1641	0	0	0	0	1	63	5	145	0	0	1	6927	0	0	1	520
23	Chișinău	0	0	5	-840	1	2951	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Strășeni	0	0	3	18495	2	1074	0	0	4	2159	0	0	0	0	1	2184	0	0	1	1120
25	Nisporeni	0	0	0	0	0	0	0	0	6	4801	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Ungheni	0	0	0	0	0	0	1	11346	2	4987	1	1265	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Rezina	0	0	0	0	0	0	0	0	5	2312	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Șoldănești	0	0	2	1226	0	0	0	0	6	732	1	690	0	0	0	0	0	0	1	2016
29	Dubasari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Cimișlia	0	0	0	0	1	8856	0	0	2	2948	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Cantemir	0	0	3	5646	0	0	0	0	1	126	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Dondușeni	0	0	0	0	0	0	0	0	10	7589	2	-128	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Glodeni	0	0	1	4088	1	3093	0	0	4	692	2	1668	1	0	1	1560	0	0	0	0
34	Căușeni	0	0	2	-3396	0	0	0	0	5	-57	2	406	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Taraclia	0	0	2	4076	1	11492	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	Total	6	28876	53	100213	12	65879	5	42594	183	59982	40	21718	8	1152	3	10671	1	5748	11	14695

Informația generalizată pe tipuri de încălcări constatate la acordarea ajutorului social în anul 2015
(în cadrul misiunilor de inspectare în scopul constituirii profilului riscului)

N/o	Raion Misiune inspecție	Statutul de îngrijitor		Statutul de inapt de muncă		Lipsa statutului membrilor familiei		Venituri				Compensația transport				Componenta familiei				Schimbarea locului de trai	
		Nu deține statutul de îngrijitor	Suma (lei)	Nu deține statutul de inapt de muncă	Suma (lei)	Lipsa statutului membrilor familiei	Suma (lei)	Nedecararea venitului din comercializarea patrimoniului	Suma (lei)	Nedecararea veniturilor obținute din pensia alimentară/îndemnizația pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă	Suma (lei)	Date declarate eronate/nedecararea de către beneficiari a compensației pentru transport și deservirea cu transport a persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor	Suma (lei)	Nemodificarea cuantumului compensației pentru transport și pentru deservirea cu transport a persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor	Suma (lei)	Declarația eronată în cerere a componentei familiei	Suma (lei)	Nedecararea modificărilor intervenite în componenta familiei	Suma (lei)	Declarația eronată/Nedecararea schimbării locului de trai	Suma (lei)
1	Hîncești	0	0	1	1527	0	0	0	0	0	0	5	3332	12	1030	0	0	0	0	1	0
2	Soroca	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	205	0	0	1	871	1	0
3	Sîngerei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	889	1	4526	0	0	0	0
4	Ștefan-Voda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	609	8	865	0	0	4	0	0	0
5	Leova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	1637	2	175	1	15756	3	4041	2	0
6	Orhei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	2600	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Florești	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	11	655	0	0	2	1383	1	0
8	Calarasi	1	0	1	447	0	0	0	0	0	0	3	514	0	0	2	19957	0	427	2	0
9	Telenești	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	13	737	0	0	4	0	1	2804
10	Basarabeasca	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	15	10	999	0	0	0	0	0	0
11	Edineț	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	248	13	930	0	0	1	0	1	0
12	Anenii Noi	0	0	0	0	0	0	1	1588	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	1	713

N/o	Raion / Misiune de inspecție	Statutul de îngrijitor		Statutul de inapt de muncă		Lipsa statutului membrilor familiei		Venituri				Compensația transport				Componenta familiei				Schimbarea locului de trai	
		Nu deține statutul de îngrijitor	Nu deține statutul de îngrijitor	Nu deține statutul de inapt de muncă	Suma (lei)	Lipsa statutului membrilor familiei	Suma (lei)	Nedecларarea venitului din comercializarea patrimoniului	Suma (lei)	Nedecларarea veniturilor obținute din pensia alimentară/îndemnizația pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă	Suma (lei)	Date declarate eronat/nedecларarea de către beneficiari a compensației pentru transport și deservirea cu transport a persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor	Suma (lei)	Nemodificarea cuantumului compensației pentru transport și pentru deservirea cu transport a persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor	Suma (lei)	Declaraarea eronată în cerere a componentei familiei	Suma (lei)	Nedecларarea modificărilor intervenite în componența familiei	Suma (lei)	Declaraarea eronată/Nedecларarea schimbării locului de trai	Suma (lei)
13	Briceni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	10	5	325	0	0	0	0	1	0
14	Ocnіța	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	468	8	425	0	0	4	13236	3	15554
15	Rîșcani	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	660	1	0	1	759	0	0
16	Cahul	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	679	5	290	2	12342	7	19628	1	0
17	Fălești	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	205	0	0	3	11284	4	4414
18	Drochia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	271	9	505	0	0	1	291	1	598
19	Criuleni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1326	10	617	0	0	2	1426	0	0
20	Ialoveni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	630	0	0	4	1142	2	2452
21	UTA Găgăuzia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	9795	3	115	1	9012	7	11249	2	1852
22	Bălți	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	594	0	0	1	3653	4	4594	1	0
23	Chișinău	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	837	0	0	0	0	0	0	3	513
24	Strășeni	0	0	0	0	0	0	0	0	1	116	9	479	7	390	1	0	0	0	0	0
25	Nisporeni	1	6260	0	0	0	0	0	0	0	0	1	252	7	435	1	8466	3	14527	2	0
26	Ungheni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	1533	8	596	1	2494	2	694	1	1614
27	Rezina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	912	6	430	0	0	3	7493	1	467
28	Șoldănești	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	247	1	55	1	2975	4	0	1	3942
29	Dubasari	1	1744	0	0	2	8730	0	0	0	0	2	272	0	0	0	0	2	2175	0	0
30	Cimișlia	0	0	1	1470	0	0	0	0	0	0	3	531	17	915	0	0	2	1023	0	0

N/o	Raion / Misiune de inspecție	Statutul de îngrijitor		Statutul de inapt de muncă		Lipsa statutului membrilor familiei		Venituri				Compensația transport				Componența familiei				Schimbarea locului de trai	
		Nu deține statutul de îngrijitor	Nu deține statutul de îngrijitor	Nu deține statutul de inapt de muncă	Suma (lei)	Lipsa statutui membrilor familiei	Suma (lei)	Nedecларarea venitului din comercializarea patrimoniului	Suma (lei)	Nedecларarea veniturilor obținute din pensia alimentară/indemnizația pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă	Suma (lei)	Date declarate eronat/nedecларarea de către beneficiari a compensației pentru transport și deservirea cu transport a persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor	Suma (lei)	Nemodificarea cuantumului compensației pentru transport și pentru deservirea cu transport a persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor	Suma (lei)	Declaraarea eronată în cerere a componenței familiei	Suma (lei)	Nedecларarea modificărilor intervenite în componența familiei	Suma (lei)	Declaraarea eronată/Nedecларarea schimbării locului de trai	Suma (lei)
31	Cantemir	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	129	5	260	0	0	1	2130	1	0
32	Dondușeni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	368	1	10	0	0	2	3402	0	0
33	Glodeni	1	4579	0	0	0	0	1	0	0	0	4	813	2	115	0	0	1	1080	3	0
34	Căușeni	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	7	1658	13	810	1	0	4	0	2	0
35	Taraclia	0	0	0	0	1	940	1	2512	0	0	6	1612	7	869	0	0	3	1253	4	520
	Total	4	12583	3	3444	3	9670	3	4100	2	116	121	31841	227	15142	14	79181	79	104108	43	35443

Informația generalizată pe tipuri de încălcări constatate la acordarea ajutorului social în anul 2015

N/O	Raion / Misiune de inspecție	Indicatorii proxy					Erori CNAS		Erori ANOFM		Erori SIAAS		Fișa electronică greșită		Total cazuri pe localități	Suma neregulilor constatate (lei)
		Nedecararea modificărilor privind caracteristicile locuinței/deținerea obiectelor durabile care nu au influențat indicatorii proxy	Nedecararea modificărilor privind caracteristicile locuinței/deținerea obiectelor durabile care au influențat indicatorii proxy	Suma (lei)	Nedecararea modificărilor în deținerea animalelor de casă	Suma (lei)	Erori legate de schimbul informației cu CNAS	Suma (lei)	Erori legate de schimbul informației cu ANOFM	Suma (lei)	Erori legate de SIAAS	Suma (lei)	Asistentul social a introdus date greșite în fișa electronică	Suma (lei)		
1	Hîncești	10	0	0	2	352	2	1052	0	0	2	1774	1	0	54	12932
2	Soroca	7	1	404	4	0	0	200	0	0	1	-66	5	0	39	19794
3	Sîngerei	4	0	0	1	37	0	0	0	0	6	-612	0	0	52	51595
4	Ștefan-Voda	2	0	0	0	0	4	-973	0	0	14	-6380	0	0	40	-3399
5	Leova	0	2	0	0	0	2	-79	0	0	1	80	7	-874	30	18810
6	Orhei	7	2	897	0	0	0	0	0	0	7	-345	1	115	30	6375
7	Florești	3	0	0	0	0	1	2544	1	-548	7	-719	2	1211	39	8871
8	Calarasi	1	0	0	2	366	1	-177	0	0	4	-3287	0	0	23	21794
9	Telenești	7	1	523	4	0	1	40	0	0	9	-77	5	-670	59	12460
10	Basarabeasca	0	0	0	0	0	3	629	2	734	4	247	0	0	30	4976
11	Edineț	4	0	0	2	0	0	0	0	0	1	116	0	0	34	6192
12	Anenii Noi	0	0	0	0	0	1	6192	1	2038	4	251	1	670	16	15215
13	Briceni	0	0	0	0	0	2	1608	1	313	4	-875	0	0	18	4543
14	Ocnîța	5	0	0	2	0	1	-374	0	0	4	1966	0	0	47	41431
15	Rîșcani	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	-1933	0	0	28	6541
16	Cahul	5	2	1531	3	0	0	0	1	49	14	1146	0	0	64	79035
17	Fălești	1	3	1799	0	0	0	0	0	0	3	-963	0	0	21	28232
18	Drochia	1	0	0	1	0	0	0	0	0	4	4688	3	378	30	8560
19	Criuleni	9	2	0	2	0	3	2034	2	-2681	20	655	1	-567	78	25767
20	Ialoveni	1	0	0	1	1533	2	-894	0	0	2	-2128	1	150	28	15214
21	UTA Găgăuzia	7	1	0	1	2573	2	143	0	0	12	-186	0	0	73	58887
22	Bălți	5	2	2565	0	0	0	0	0	0	5	1228	4	225	33	22155
23	Chișinău	2	0	0	0	0	3	218	0	0	9	-2408	3	2428	28	3699
24	Strășeni	2	0	0	0	0	2	-800	3	6459	4	-522	6	-569	46	30585
25	Nisporeni	1	1	722	0	0	2	784	0	0	0	0	0	0	25	36247
26	Ungheni	0	1	0	0	0	3	738	0	0	1	26	1	41	26	25334

N/O	Raion / Misiune de inspecție	Indicatorii proxy					Erori CNAS		Erori ANOFM		Erori SIAAS		Fișa electronică greșită		Total cazuri pe localități	Suma neregulilor constatate (lei)
		Nedecararea modificărilor privind caracteristicile locuinței/deținerea obiectelor durabile care nu au influențat indicatorii proxy	Nedecararea modificărilor privind caracteristicile locuinței/deținerea obiectelor durabile care au influențat indicatorii proxy	Suma (lei)	Nedecararea modificărilor în deținerea animalelor de casă	Suma (lei)	Erori legate de schimbul informației cu CNAS	Suma (lei)	Erori legate de schimbul informației cu ANOFM	Suma (lei)	Erori legate de SIAAS	Suma (lei)	Asistentul social a introdus date greșite în fișa electronică	Suma (lei)		
27	Rezina	2	0	0	1	244	0	0	0	0	3	2186	0	0	22	14044
28	Șoldănești	1	0	0	2	501	4	2578	0	0	2	-80	3	-15	34	14867
29	Dubasari	4	0	0	3	0	5	-405	1	40	2	-33	0	0	22	12523
30	Cimișlia	0	1	252	0	0	3	-240	0	0	2	1	1	-462	33	15294
31	Cantemir	1	1	790	1	288	1	-314	0	0	4	-1011	0	0	24	8044
32	Dondușeni	8	1	0	2	0	2	259	2	998	4	-375	2	0	39	12123
33	Glodeni	6	0	0	1	0	1	72	1	834	8	-2893	5	3127	44	18828
34	Căușeni	6	0	0	1	0	0	0	0	0	16	264	0	0	60	-315
35	Taraclia	6	1	909	0	0	0	0	0	0	4	-407	0	0	37	23776
	Total	118	22	10392	36	5894	51	14835	15	8236	191	-10672	52	5188	1306	681029

Informația generalizată pe tipuri de iregularități constatate la acordarea ajutorului social în anul 2015
(misiuni de inspecție planificate)

N/ o	Raion / Misiune de inspecție	Numărul de localități inspectate	Nedeklararea tuturor veniturilor/ sau modificările veniturilor	suma lei	Nereguli legate de statut ocupațional	Suma (lei)	Date eronate despre componenta familiei/sau nedeklararea modificărilor	Suma (lei)	Caracteristicile locuinței	Date eronate privind terenurile agricole deținute	Suma (lei)	Nedeklararea tuturor obiectelor durabile	Schimbarea locului de trai	Suma (lei)	Completarea greșită a fișei electronice	Suma (lei)	Lipsa actelor obligatorii	Depășirea termenului de examinare a cererilor	Stabilirea perioadei de plată cu încălcarea pct 32	Respingerea neîntemeiată a cererilor	Alte încălcări de procedură	Total cazuri pe localități	Suma neregulilor constatate (lei)
1	Strășeni	12	10	1212	3	28903	14	457	0	29	0	15	4	8752	3	0	22	61	6	0	60	227	39324
2	Orhei	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4	0	0	10	20	0
3	Călărași	13	1	0	2	758	18	4488	1	26	0	5	0	0	1	3000	6	316	31	6	101	514	8246
4	Cimișlia	1	1	167	0	0	2	0	0	1	0	10	0	0	2	0	0	23	1	0	2	42	167
5	Florești	10	0	0	10	47621	11	0	0	14	0	21	0	0	40	9041	151	102	45	0	145	539	56662
6	Ialoveni	5	16	3676	4	9252	4	0	2	4	0	0	2	2250	6	1274	24	57	13	0	100	232	16452
7	Cimișlia	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
8	Dondușeni	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
9	Comrat	5	140	30974	3	9845	26	59284	0	43	7247	19	1	6744	87	13908	14	2	0	0	17	352	128002
10	Ceadr Lung	4	34	12408	13	39482	9	0	0	3	0	17	0	0	16	1404	111	95	33	0	25	356	53294
11	Vulcanesti	4	29	21738	4	6726	3	0	0	64	0	3	0	0	1	0	10	0	0	0	7	121	28464
	Total	57	231	70175	39	142587	91	64229	3	184	7247	90	7	17746	156	28627	341	660	129	7	467	2405	330611

Informația generalizată pe tipuri de iregularități constatate la acordarea ajutorului social în anul 2015
(misiuni de inspecție planificate)

		Nereguli cu impact financiar															Nereguli procedurale					Total	
N/ o	Raion / Misiune de inspecție	Numărul de localități inspectate	Nedecararea tuturor veniturilor/ sau modificările eniturilor	suma lei	Nereguli legate de statut ocupațional	Suma (lei)	Date eronate despre componența familiei/s au nedecararea modificărilor	Suma (lei)	Date eronate privind terenurile agricole deținute	Suma (lei)	Schimbarea locului de trai	Suma (lei)	Completarea greșită a fișei electronice	Suma (lei)	Stabilirea perioadei de plată cu încălcarea pct 32	Respingerea neîntemeiată a cererilor	Caracteristicile locuinței	Nedecararea tuturor obiectelor durabile	Lipsa actelor obligatorii	Depășirea termenului de examinare a cererilor	Alte încălcări de procedură	Total cazuri pe localități	Suma neregulilor constatate (lei)
1	Strășeni	12	10	1212	3	28903	14	457	29	0	4	8752	3	0	6	0	0	15	22	61	60	227	39324
2	Orhei	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4	10	20	0
3	Călărași	13	1	0	2	758	18	4488	26	0	0	0	1	3000	31	6	1	5	6	316	101	514	8246
4	Cimișlia	1	1	167	0	0	2	0	1	0	0	0	2	0	1	0	0	10	0	23	2	42	167
5	Florești	10	0	0	10	47621	11	0	14	0	0	0	40	9041	45	0	0	21	151	102	145	539	56662
6	Ialoveni	5	16	3676	4	9252	4	0	4	0	2	2250	6	1274	13	0	2	0	24	57	100	232	16452
7	Cimișlia	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
8	Dondușeni	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
9	Comrat	5	140	30974	3	9845	26	59284	43	7247	1	6744	87	13908	0	0	0	19	14	2	17	352	128002
10	Ceadâr -Lunga	4	34	12408	13	39482	9	0	3	0	0	0	16	1404	33	0	0	17	111	95	25	356	53294
11	Vulcanеști	4	29	21738	4	6726	3	0	64	0	0	0	1	0	0	0	0	3	10	0	7	121	28464
	Total	57	231	70175	39	142587	91	64229	184	7247	7	17746	156	28627	129	7	3	90	341	660	467	2405	330611